

BRĪVĀ LATVIJA

ISSN 0934-6759

APVIENOTĀ **LONDONAS AVĪZE** UN **LATVIJA**

2017. gada 29. jūlijs – 4. augusts

Nr. 28 (1494)

Lasiet tīmeklī
www.brivalatvija.lv

RĪGA – Eiropas koņu galvaspilsēta

Kad pašā vasaras vidū Rīgā sabrauca vairāk nekā 150 koņi, kas pārstāvēja 39 nācijas, pāri Latvijai un tās galvaspilsētai vēlās varen skanīgs un iedvesmojošs dziesmu vilnis, kas pacēla spārnos katru, kas šajās dienās kļuva par klausītāju, brīvpriekšnieku, organizētāju vai dalībnieku. Skanīgas balsis, priekā un draudzībā starojošas sejas, brīnišķīga saprašanās viskaistā-

kajā valodā – mūzikā.

Rīgā norisinājās 3. Eiropas olimpiāda un Nāciju *Grand Prix* izcīņa, un tās rīkotāji no Vācijas kultūras organizācija *INTERKULTUR* atzinībā par raito un saskanīgo norisi paziņoja, Rīga turpmāk būtu dēvējama par Eiropas koņu galvaspilsētu. Sarīkojumu programma tik tiešām bija grandioza – konkursi desmit kategorijās, draudzības koncerti,

reģionālie koncerti, meistarklases un jaunais starptautiskais televīzijas konkurss “Eirovīzijas Gada koris”.

Apliecinājums jauniegūtajam pagodinājumam “Eiropas koņu galvaspilsēta” ir balvu birums, ko godīgā radošā cīņā ieguvuši mūsu koņi. Latvijas dziedātāju pūrā tagad ir:

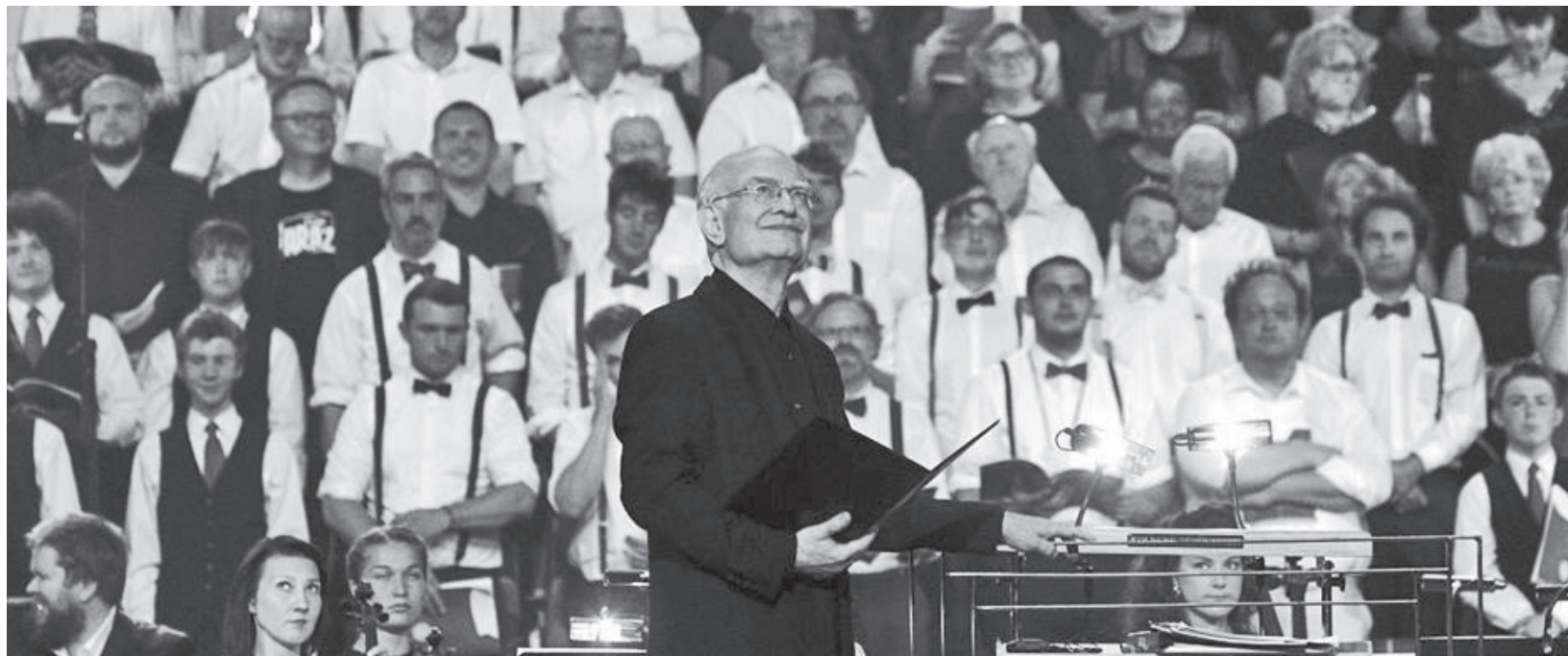
- trīs Nāciju *Grand Prix* Rīga 2017 uzvarētāju tituli, 27 zelta

un 3 sudraba medaļas;

- pieci Eiropas koņu olimpiādas čempionu tituli, 12 zelta un 6 sudraba medaļas;

- 13 zelta un 18 sudraba diplomu Atklātajā konkursā.

Nākamā Eiropas koņu olimpiāda 2019. gadā notiks Gēteborgā, Zviedrijā, bet pasaules koņu olimpiāda 2018. gadā norisināsies Dienvidafrikas republikā.

Angļu komponists Džons Raters diriģēja savu kompozīciju “Zemes skaistumam”, kas veltīta koristiem un viesmīlīgajai Rīgai

Operdziedātāja Elīna Garanča Eiropas koņu konkursā darbojās žūrijā, attēlā kopā ar slovēņu meiteņu kori *Carmen Manet*, kas ieguva galveno balvu

Eiropas koņu konkursā dzied Latvijas meitenes – Jelgavas meiteņu koris *Spīgo*

Latviešu valoda
tālmācībā

(2. lpp.)

Latvijas
tiesībsargam
ASV atzinība

(4. lpp.)

Vienotība
krustcelēs

(5. lpp.)

Vai Latvijas
valsts ir
politiskais
privātbizness?

(7. lpp.)

Vēl viena
Latvijas
patriote

(9. lpp.)

Par Minsteres
grāmatkapi

(10. lpp.)

91770934 167501 81 28

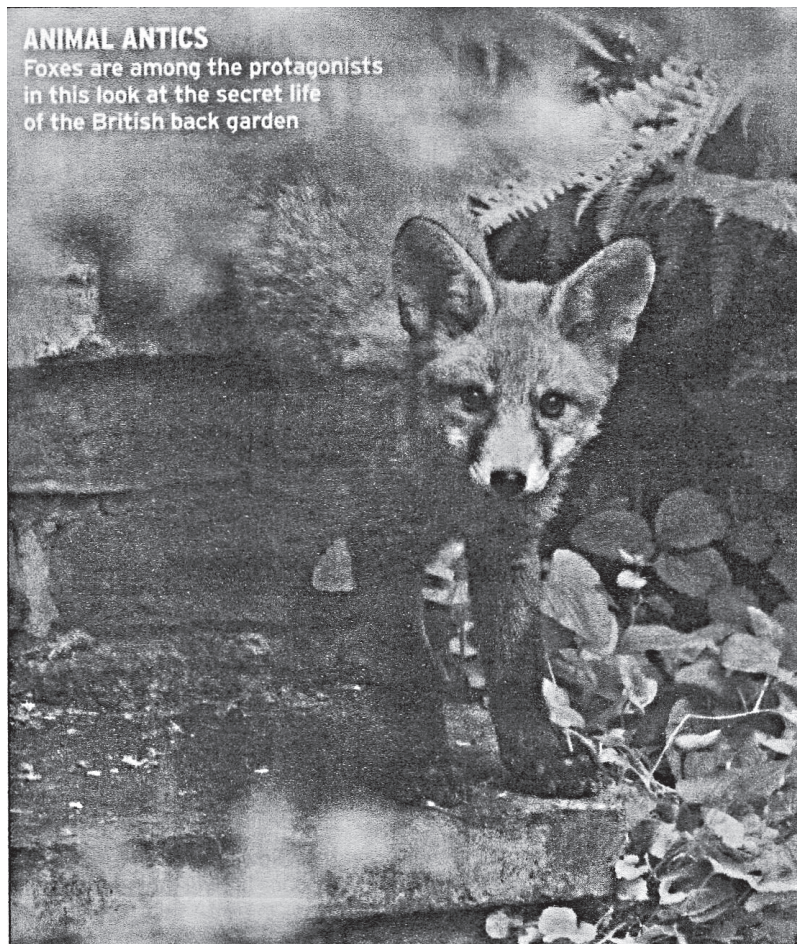
Kārlis un Rasma Budiņi un viņu dārzs

SARMĪTE JANOVSKIS-ĒRENPREISS

“Dzīvība un nāve” angļu dārza mauriņā – tā šo programmu (BBC televīzijas 4. kanālā 11. jūlijā) nosauca tās autors, slavenais dabaszinātnieks, pētnieks un fotogrāfs Kriss Pekams (Chris Packham), kuŗa TV raidījums par visu, kas dabā kustas, kā arī par augiem, cenšos nenokavēt.

Par šo programmu īpaši vēlos pastāstīt, jo tajā piedalījās mums Anglijā visiem pazīstams latviešu laulāts pāris. Kriss ar savu prāvo zinātnieku komandu bija nolēmis parādīt “dzīvību uz naža asmens” Anglijas pilsētas dārzos. Izvēlēta pilsēta – Welwyn Garden City, netālu no Londonas. Šī zaļā, koku alejām ieskauto ielu Dārzu pilsēta dibināta 1920. gadā. Kādā no tās ielām tika vienkārši izraudzīti pieci dažādi dārzi. To īpašniekiem tika lūgts atļaut zinātniekiem tur brīvi rīkoties visos četros gadalaikos, vērot un atzīmēt visus tajos pamanītos kustoņus, rūpuļus, putnus un kukaiņus.

Vienā no šiem dārzjiem jau dau-

dzus gadus saimnieko pensionāri Kārlis Budiņš (inženieris, tagad Londonas DV nodaļas kasieris un biedrzinis) ar sievu Rasmu, mums visiem pazīstamo tekstilmākslinieci, audēju. Gada laikā viņu dārzs pārtapa par laboratoriju un filmas scēnāriju. Lai gan filmas skatītāji varēja vērot zinātnieku darbību, tomēr neredzējām to, ka arī īpašniekiem tika paskaidrota katra detaļa – par putna spalvu vai vismazākā kukaiņa spārnu. Par to visu ar lielu pacilātību man tālrunī stāstīja Rasma un Kārlis paši. Pat viņu kompostkaudzē atklāja kaut ko līdzīgu kaujas laukam, kur viena šķirne nikni barojas un izdzīvo uz citas šķirnes rēķina.

Turklāt – tā ķēde turpinās. Un tomēr, varbūt tieši tādēļ Budiņu dārzā apgrozās lapsa ar mazuļiem, eži, āpsis, un vakaros pāri lido pūce; atzīmētas arī 8 sikspārņu šķirnes. Rasma visvairāk jūsmoja par vissīkākajiem kukaiņiem, kuŗu košās krāsas ar neapbruņotu aci nav izbaudāmas.

Krisa Pekama acīm raugoties, mūsu dārzi ir gaužām nenovērtēti

dabas rezervāti. Mēs zinām vairāk par tropu mežu ekoloģiju, nekā par savu pašmāju dārzu, lai gan angļi gada laikā izdod apm. 200 miljonus angļu mārciņu putnu barībai. Budiņi apgalvo, ka pēc šiem 12 intensīvajiem pētniecības mēnešiem viņu dārzā abi uz to raudzīsies ar pavisam citām acīm. Nezinu, vai viņi savā dārzā “slaktējuši” gliemežus (ko Kriss liek visiem pie sirds nedarīt, bet ļaut dabai sakārtoties pašai) un vai viņi Krišam piekrīt, bet man miļākas ir manas narcises un peonijas. Turklāt manā mazajā dārziņā nav lielu putnu, kas apēstu gliemežus. Ja tie būtu ēdamas šķirnes, tad arī es tiktu ieskaitīta “dabas kārtībniekos” savā dārzā.

Lai gan šis gada pētījums netika piedāvāts dārzu īpašniekiem kā sacensības, – Kārlis un Rasma Budiņi pēc programmas beigām tika apsveikti kā īpašnieki ar vislielāko šķirņu skaitu savā dārzā.

Pavisam kopā dārzos tika uzrādītas 683 šķirnes dzīvu radi-
biņu.

JURIS ŽAGARIŅŠ

JAUNĀ GAITA vasarai

Danielas Treijas vāka apdarinājums, *Parafrāze par Miervalda Poļa darbiem*, piesaista uzmanību mākslas uzsvaram šai numurā. No Poļa izstādes *Ilūzija kā īstenība* Nacionālā Mākslas mūzejā reproducētas trīs gleznas, un no galerijā “Is-taba” izstādītajiem Ilmāra Rumpētera darbiem reproducēti visi četri. Par māksliniekiem un viņu darbiem raksta LNMM izstādes iekārtotāja Daina Auziņa un Amerikas Latviešu mākslinieku apvienības vadītāja, JG mākslas redaktore Linda Treija.

Tekstuālo mākslu pārstāv Indra Gubiņa un Agnese Rutkē-

viča ar dzejoļiem, Kārlis Vērdiņš ar atdzejojumiem, Mirdza Kate Baltā ar dzejisku veltījumu Soveigas Miezītes (1937-2015) piemiņai un Sabīne Košeļeva ar īstāstu “Bēdīgākā seja visā pasaulē”. Benitas Veisbergas jaunāko pielikumu viņas *Pierakstu* sērijai pavada viņas mūža biedra Ēra (Ervīna Antona, 1921-2001) mākslas darbu klāsts.

Uldis Bērziņš apraksta ilgādu sadarbības ar Knutu Skujenieku, tulkojot *Teiku par Igora kaŗagaitu* no seno austrumslavu valodas, un Otto Ozols komentē Latviskā gara atdzimšanu mūsdienu latviešu literātūrā.

Vēstures nodaļā Madaras Eversones pētījuma turpinājums par LPSR Rakstnieku savienības ietekmi uz literāro darbību padomju okupācijas laikā piecdesmitajos un sešdesmitajos gados; un vēsturnieks Agris Dzenis raksta par seno baltu rituāliem kopmielastiem.

Nodaļā “Dažos vārdos” sniegta izziņa par būtiskākajiem latviešu kultūras notikumiem. Grāmatu nodaļā – jaunizdevumu apskats un recenzijas: Bārbala Simsons par Jāņa Lejiņa vēsturisko romānu *Virieša sirds*, Juris Šlesers par Toma Kreicberga (*Tom Crosshill*) romāniem latviešu un angļu valodā, Anita

Liepiņa par Kārļa Kangera *Aiz šiem vārtiem vaid zeme* un Lāsma Gaitniece par Arno Jundzes *Bergs & relikviju mednieki* un Andras Manfeldes *Virsnieku sievas*.

Jaunās Gaitas vasaras numuru var atrast daudzās Latvijas bibliotēkās. Par lētu naudu to var nopirkt Jāņa Rozes grāmatveikalos, *NicePlace* veikalā un pie LOM grāmatgaldā. Par abonēšanas kārtību rakstiet e-vēstuli vai piezvaniet, vai arī skatiet mājas lapu jaunagaita.net. Turpat arī var piekļūt itin visam JG arhīvam no pašiem pirmsākumiem 1955. gadā līdz pat pagājušā gada vasarai.

DAINA GROSA,
PBLA Izglītības padomes izpilddirektore v.i.

Sākam uzņemšanu LVA tālmācības skolā!

Gaidām pieteikumus Latviešu valodas aģentūras tālmācības skolā! Mūsu skolā 6–14 gadus veci bērni attālināti mācīsies latviešu valodu. Nodarbības tiek gatavotas un tiks vadītas *ClassFlow* vidē.

Pašreiz (līdz 2019. gadam) notiek LVA tālmācības skolas projekta ieviešana un aprobācija, tāpēc skolēnu skaits, kas 2017./18. mācību gadā varēs apgūt latviešu valodu *ClassFlow* vidē, ir ierobežots. Priekšroka tiks dota tiem bērniem, kuŗiem nav iespēju mācīties latviešu valodu diasporas nedēļas nogales skolā, kā arī ģimenēm, kuŗas varēs sniegt atsaucsmes par mācību procesu.

Kas ir *ClassFlow* vide?

ClassFlow ir visaptveroša mācīšanas un mācīšanās platforma – internetā balstīts digitālās mācību klases vadības rīks, kas ļauj:

- sadarboties ar skolotāju neatkarīgi no skolēna atrašanās vietas;

- skolotājiem veidot interaktīvu mācību stundu saturu, uzdevumus un citas aktivitātes;

- iesaistīt skolēnus daudzveidīgās nodarbībās un novērtēt skolēnu mācību progresu.

Kādas nodarbības piedāvās LVA tālmācības skola?

2017./18. mācību gadā LVA tālmācības skolā tiks piedāvātas latviešu valodas nodarbības:

- sākumskolas vecuma bērniem (6–10 gadi);
- pusaudžu grupai.

Kas skolēnam nepieciešams, lai piedalītos nodarbībās?

Lai skolēns varētu piedalīties nodarbībās, viņam ir nepieciešams dators vai planšetdators un interneta pieslēgums.

Cik skolēnu būs vienā grupā?
Maksimālais dalībnieku skaits

katrā grupā ir 7. Grupa tiks izveidota, ja tajā nebūs mazāk par 4 dalībniekiem.

Kā notiks nodarbība?

Skolēni un skolotājs saslēdzas tiešsaistē classflow.lv un paralēli sazinās *Skype*.

Nodarbība notiek tiešsaistē *ClassFlow* vidē, kuŗā skolotājs nosūta skolēniem interaktīvus uzdevumus un novērtē skolēnu mācību progresu.

Kas vadīs latviešu valodas nodarbības?

Šajā mācību gadā nodarbības vadīs īpaši sagatavoti profesionāli latviešu valodas skolotāji no Latvijas.

Informācija par skolotājiem var atrast šajā prezentācijā: <https://prezi.com/p/g-ucejizvj2/>

Cik bieži notiks nodarbības?

Nodarbības notiks divas reizes nedēļā.

Vai par nodarbībām būs jāmaksā?

Skolēniem latviešu valodas nodarbības būs par brīvu. Tās tiks nodrošinātas par valsts budžeta līdzekļiem.

Kā pieteikties LVA tālmācības skolai?

Pieteikties var līdz 2017. gada 15. augustam, aizpildot anketu

šeit: <https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLScQu5KQjvfZ4h4rTFVwXEHCg252K4dOZjE5pjkIE1mm8PqA/viewform?c=0&w=1>

Pieteikumi tiks apkopoti un izvērtēti līdz 20. augustam. Nepieciešamības gadījumā tiks lūgta papildinformācija. Par bērna uzņemšanu LVA tālmācības skolā ziņosim pēc 20. augusta.

Papildu informācija: santa.kazaka@valoda.lv

Sabiedrības integrācijas fonds

Publikācijas šai numurā sagatavotas ar Sabiedrības integrācijas fonda fināciālu atbalstu no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem.

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

Kopā sanākšanas, dziedāšanas un spēku samērošanas prieks
(*Turpinājums. Sākumu sk. nr. 27*)

Eiropas koŗu olimpiada notiek reizi divos gados, tās ideja un mērķis ir caur dziesmu veicināt izpratni un mieru starp tautām, vienot cilvēkus no visas pasaules draudzīgā sacensībā.

Nāciju Grand Prix Rīga 2017 un 3. Eiropas koŗu olimpiada Rīgā pulcēja vairāk nekā 150 koŗu no 10 000 dziedātāju no visas pasaules, pārstāvēt kopumā 39 nācijas.

Dziesmu un deju svētku ieskaņas koncertā

Rīgā, Bastejkalnā ridznieki un Eiropas koŗu olimpiadas dalībnieki varēja iepazīties ar Latvijas Simtgades Dziesmu un deju svētku Noslēguma koncerta “Zvaigzņu ceļā” repertuāru Rīgas pilsētas kopu izpildījumā.

//Foto: LETA

Koncertā piedalījās 1500 Rīgas pilsētas jaukto koŗu dalībnieku, Rīgas Doma meiteņu koŗis *Tiara*, Jāzepa Mediņa Rīgas 1. mūzikas skolas zēnu koŗis, vīru koŗis *Gaudemus*, sieviešu koŗis *Ausma* un solisti Daumants Kalniņš, Ance Krauze, pavadošā grupa Raimonda Macata vadībā un Dziesmu svētku Noslēguma koncerta virsdiriģenti. Sarīkojumā varēja dzirdēt koŗu klasiku – Alfrēda Kalniņa “Dziedot dzimu, dziedot augu” Jāzepa Vītola “Gaismas pils”, Mārtiņa Brauna “Saulē, Pērkon, Dāvgava”, Raimonda Paula “Manai dzimtenei” un citus skaņdarbus.

Pateicoties jaunajām koncertzālēm Rēzeknē, Cēsīs un Liepājā, Eiropas koŗu olimpiadas krāšņo mūzikas kotteili šogad varēja baudīt ne tikai ridznieki un Rīgas viesi, bet arī reģionu klausītāji. Liepājniekus priecēja Dienvidāfrikas un Ķīnas tradicionālā mūzika, rēzeknieši varēja iepazīt Brazīlijas un Šveices dziedātājus, Cēsīs uzstājās koŗi no Portugales un Vācijas. Kimberlijas meiteņu koŗis no Dienvidāfrikas uz Latviju bija atbraucis teju 60 meiteņu sastāvā un piedalījās Eiropas Koŗu olimpiadas atklāšanas sarīkojumā. Vēlāk Kimberlijas koŗa meitenes kāpa uz Liepājas “Lielā dzintara” skatuves.

Rīgas Domā Notika koncerts “Ziemeļu gaisma”. Koncertā skanēja Ola Gjeilo, Ērika Ešenvalda, Richarda Dubras un citu ziemeļvalstu un latviešu komponistu darbi, kā arī speciāli šim koncertam tapušie Uģa Prauliņa jaunā darbs zēnu koŗiem *Viderunt omnes*. Koncertā piedalījās Rīgas

Doma zēnu koŗis, Jāzepa Mediņa Rīgas 1. mūzikas skolas zēnu koŗis, Erebrū kamerkoŗis (Örebro chamber choir, Zviedrija), vokālā grupa *Nordic Voices* (Norvēģija), ērģelniece Iveta Apkalna.

Vareni izskanēja bērnu un jauniešu koŗu lieluzvedums *Tiltiem pāri*

Arēnā Rīga pieskandināja bērnu un jauniešu koŗu lieluzvedums *Tiltiem pāri*, kas ir daļa no *Nāciju Grand Prix Rīga 2017* un 3. Eiropas koŗu olimpiadas sarīkojumiem. Koncerta sākumā uzstājās labākie bērnu un jauniešu koŗi no Igaunijas, Čehijas, Anglijas, Zviedrijas, Krievijas, Baltkrievijas, tādejādi caur mūziku paverot durvis uz savas tautas kultūru.

//Foto: LETA

Varēja dzirdēt Bruno Skultes *Bolero* no baleta “Brīvības sakta” un Valta Pūces skaņdarba *Perpetuum mobile* Rīgas mūzikas skolu apvienotā simfoniskā orķestra izpildījumā (diriģents Kaspars Ādamsons). Koncerta turpinājumā tika atskaņots Ulda Marhileviča un Guntara Rača jaunais kopdarbs *Tiltiem pāri*, kas vēsta par to, kā ar mīlestību pieņemt atšķirīgo un pārvarēt aizspriedumus. Šāda rīcība ir patiesākais tilts starp sevi un pasauli.

Eirovīzijas gada koŗa konkursā triumfē koŗis no Slovēnijas *Carmen Manet*

Arēnā Rīga norisinājās pirmais televīzijas konkurss amatieru koŗiem “Eirovīzijas gada koŗis”. Par pirmo Eurovīzijas gada koŗa konkursa uzvarētāju kļuvis meiteņu koŗis no Slovēnijas *Carmen Manet* diriģenta Primorža Kerštanča vadībā. Koŗis ieguva Latvijas Mākslas akadēmijas profesores Vinetas Grozas darinātu trofeju un 10 000 eiro vērtu naudas balvu. Konkurss vēl piedalījās Latvijas koŗis *Spīgo*, Austrijas koŗis *Hard – Choir Linz*, Beļģijas koŗis *Les Pastoreaux*, Vācijas koŗis *Jazzchor Freiburg*, Lielbritānijas koŗis *Cor Merched Sir Gar*, kā arī Bēlas Bartoka vīru koŗis no Ungārijas, Igaunijas Televīzijas meiteņu koŗis un Orhūsas Akadēmiskais koŗis no Dānijas. Uzstāšanās laikā koŗiem bija jāizpilda sešas minūtes gara izvēles programma bez pavadijuma.

Koŗa *Carmen Manet* (*attēlā*) priekšnesums bija ļoti spēcīgs, to savā vērtējumā uzsvēra žūrija –

britu komponists Džons Raters, latviešu mecosoprāns Elina Garanča un šveiciešu diriģents Nikolass Finks. Koŗistu priekšnesumā balsu dažādība atklājās tembrā, tonī, jaudā un niansēs, norādīja žūrija. Žūriju pārsteidza koŗa artistiskums, tehniskās prasmes un aizrautība.

Koŗa *Carmen Manet* sastāvā ir labākās tagadējās un bijušās Kraņas ģimnazijas meiteņu koŗa dziedātājas. Koŗis ir guvis lielus panākumus valsts un starptautiskā mēroga konkursos.

Latvijas koŗu godalgas Nāciju Grand Prix un Eiropas olimpiadā

Latvijas koŗi izcīnīja divus Nāciju *Grand Prix Rīga 2017* uzvarētāja titulus. Tos saņēma sieviešu koŗis *Balta* un jauktais koŗis *Ventspils*.

Koŗis *Balta*Jauktais koŗis *Ventspils*

Latvijas koŗiem tika arī 17 zelta medaļas un divas sudraba medaļas. Tāpat Latvijas koŗiem divi 3. Eiropas koŗu olimpiadas čempiona tituli, koŗus savā īpašumā ieguva jauktais koŗis *Laiks* un bērnu un jauniešu studija *Gaisma*. Vēl Latvijas koŗiem sešas zelta un četras sudraba medaļas Eiropas koŗu olimpiadā, kā arī astoņi zelta un desmit sudraba diplomu atklātajā konkursā. Tik liels balvu skaits Latviju ir padarījis par stabilu līderi saņemto balvu skaita ziņā.

Koŗu olimpiadas dalībnieki saka “Paldies!”

“Eirovīzijas gada koŗa” dalībnieki uzteica sacensību rīkotājus par labi organizēto festivālu un pateicās tiem par viesmīlību. “Pilsēta ir ļoti skaista un ir brīnišķīgi iepazīt koŗus no citām valstīm, citu kultūru, iegūt jaunus draugus. Tas ir bijis brīnišķīgi. Mums jādodas atpakaļ, tāpēc esam saņēmuši par nobeiguma koncertu, jo tas mums būs pēdējais. Izbūdisim atlikušās stundas Rīgā,” sacīja Marianna no Portugales. Viņai pievienojas vēl viens koŗists no Portugales – Tjagu: “Tās bija ļoti jaukas sacensības. Mums ļoti patīk Rīga. Mēs bijām arī Cēsīs un apskatījām viduslaiku pils cietoksni.” Lidzīgas pārdomas ir arī izraēliešiem Mindai un Gabi. “Manuprāt, šis bija teicami noorganizēts festivāls. Par visu bija padomāts, katrs priekšnesums sākās istajā laikā un gaisotne bija mīļa. Es to ļoti izbaudīju, visa grupa izbaudījām,” sacīja Minda.

* Svētdien, 23. jūlijā, beidzās nedēļas garumā ilgusi starptautiskā koŗu olimpiada. Olimpiadas laikā norisinājušies vairāk nekā 70 dažādi dziesmu sarīkojumi, koŗos sacentušies 150 koŗi no visas pasaules. Vērienīgais nobeiguma koncerts notika *Arēnā Rīga*.

Būs līgums par Latvijas un Ķīnas valdību savstarpējo sadarbību kultūrā

18. jūlija valdības sēdē apstiprināti noteikumi, kas paredz jauna līguma slēgšanu starp Latvijas Republiku un Ķīnas Tautas Republiku par sadarbību kultūrā. Atsaucoties Ķīnas puses iniciatīvai, Latvijas Kultūras ministrija izstrādājusi projektu starpvaldību līgumam par sadarbību kultūras jomā. Tajā paredzēts sekmēt informācijas apmaiņu un sadarbību kultūrā starp abām valstīm mantojuma, muzeju, vizuālās un lietišķās mākslas, mūzikas un izpildītājmākslas, bibliotēku, literatūras un tulkojumu, kino un citās jomās.

Foto no Nāciju *Grand Prix Rīga 2017* un 3. Eiropas koŗu olimpiadas atklāšanas ceremonijas // Foto: Toms Kalniņš

Ievērojot to, ka Latvijas muzejos laika gaitā ir izveidojies ievērojams Ķīniešu mākslas priekšmetu krājums, koŗa uzturēšanai un saglabāšanai nepieciešama Ķīnas speciālistu ekspertīze un Latvijas muzeju darbinieku apmācība specifiskos restaurācijas jautājumos, Latvija un Ķīna sadarbosies, izglītojot kultūras un mākslas profesionāļus un kultūras mantojuma profesionāļus, padziļinot sadarbību starp muzejiem, arheoloģiskās izpētes iestādēm un iestādēm, kas nodarbojas ar kultūras mantojuma aizsardzību un restaurāciju. Plānota arī pieredzes apmaiņa muzeoloģijas jautājumos.

Izskrien Latviju

Latvija 100

2018. gada 5. maijā tautieši visā pasaulē aicināti iesaistīties akcijā “Izskrien Latviju pasaulē”. Par godu gaidāmajai Latvijas simtgadei Latvijas kartes kontūru 23. jūlijā Kanādas galvaspilsētā Otavā izskrēja divas latviešu un viņu domubiedru komandas, tādejādi piepulcinot vēl vienu maršrutu tiem, kas jau izveidoti Hāgā,

Frankfurtē, Stokholmā, Oslo, Parīzē, Seulā, Reikjavīkā, Londonā, Dublinā, Čikāgā un citviet pasaulē, tostarp arī vairākās Latvijas pilsētās.

Lai veicinātu Latvijas atpazīstamību pasaulē un kopīgi sagaidītu Latvijas simtgadi, Latvijas Institūts kopā ar biedrību “VSK Noksrien” aicina tautiešus un Latvijas draugus iesaistīties akcijā nākamgad, 2018. gada 5. maijā – visiem pasaulē vienā dienā. Akcija “Izskrien Latviju pasaulē” ir aicinājums ikvienam aktīvam skrējējam vai gājējam izskriet, iziet, izbraukt ar riteni vai pat izpeldēt Latvijas kontūru kādā pilsētā un likt lietā savas iecienītās aplikācijas, lai pēc tam ar rezultātu dalītos sociālajos tīklos, izmantojot tēmturi #izskrienLatviju un pastāstot saviem sekotājiem par Latvijas simtgadi. Šādā veidā ikkatrs var kļūt par Latvijas vēstnieku! Nav nekādas noteiktas kilometražas, šo kontūru var izskriet kaut vai piemājas parkā. Galvenais – dalīties, lietot tēmturi #izskrienLatviju un pastāstīt par to visiem, kas būtu gatavi izskriet Latviju pasaulē.

Latvijas valsts simtgades karogu godina diasporas skolotāju seminārā Cēsīs

Īpaši augs Latvijas karogs un vēstījumu grāmata līdz valsts simtgadei apceļo tautiešus pasaulē. 25. jūlijā, simtgades karogs tika godināts seminārā Cēsīs, kur tika vairāk nekā 60 diasporas skolotāji un augstskolu mācītāji.

Skolotāji Latvijā pulcējās “Diasporas skolotāju profesionālas pilnveides kursos”, kur semināra pirmajā dienā tikās arī ar karoga autori, tekstilmākslinieci Dagņiju Kupči un tika aicināti savu vēlējumus Latvijas valstij simtgadē ierakstīt īpašā vēstījumu grāmatā.

Brīvības pieminekli trīs mēnešus apjozīs žogs un sastatnes

Brīvības piemineklim 24. jūlijā, sāka apkope, kas ilgs apmēram trīs mēnešus. Šajā laikā pieminekli būs iežogots un ap to būs sastatnes, tāpēc pie tā nevarēs nolikt ziedus un nebūs arī godasardzes. Brīvības pieminekļa restaurācijai un apkopei valdība šovasar piešķīra 194 000 eiro no līdzekļiem neparedzētiem gadījumiem. Brīvības pieminekļa pēdējā apkope notika pirms vairāk nekā desmit gadiem, bet kopš restaurācijas pagājuši jau gandrīz 20 gadi. Rīgas pieminekļu aģentūras galvenais restaurācijas speciālists Ivo Gaudums pastāstīja, ka apkope “nebūs tik daudz restaurācija, fundamentāli darbi, bet tieši uzturēšanas darbi”.

“Jo pēdējā reize, kad mēs augšā esam strādājuši, piemēram, ar Brīvības tēla skulptūru, bija 2001. gadā. Un no šī laika nekādi darbi nav notikuši, tāpēc ir nepieciešama pārklājuma atjaunošana. Aprūpēts tiks viss – arī zvaigznes, obelisks, pelēkā granīta skulptūru josla, visa cokola daļa, bareljefi, terase, un ir paredzēti arī iekšdarbi,” stāstīja Gaudmanis.

(Turpinājums 4. lpp.)

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

(Turpināts no 3. lpp.)

Apalā galda diskusija Makdonalda-Lorjē institūtā Otavā

Otavā notika Makdonalda-Lorjē institūta organizēta apalā galda diskusija "Aizstāvēt jaunās robežas: Kanada, Latvija un jaunie Krievijas draudi". Kā apalā galda goda viesis un runātājs tika uzaicināts Latvijas Nacionālo bruņoto spēku bijušais komandieris ģenerālleitnants Raimonds Graube. Diskusijā aktīvi piedalījās Kanadas politiķi, drošības un aizsardzības politikas vadošie domātāji, parlamenta deputāti, valsts pārvaldes iestāžu un ministriju pārstāvji, sabiedriskie darbinieki, politiķi, starptautisko attiecību eksperti, mācībspēki, kā arī žurnālisti.

Diskusija "Aizstāvēt jaunās robežas: Kanada, Latvija un jaunie Krievijas draudi" ir Latvijas vēstniecības Kanadā un prestižā Makdonalda-Lorjē institūta-domnīcas kārtējais veiksmīgas sadarbības rezultāts. Vēstniecība ir gandarīta par veiksmīgu sarunu norisi un domu apmaiņu.

ASV pateicas tiesībsargam par ieguldīto darbu cilvēku tirdzniecības apkarošanas jomā

Latvijas Tiesībsarga birojs šogad nominēts Amerikas Savienoto Valstu 2017. gada ziņojuma par cilvēku tirdzniecības apkarošanu Varoņa balvai (*Latvia's 2017 Trafficking in Persons Report Hero*). Šī nominācija atspoguļo Tiesībsarga biroja ieguldīto darbu cilvēku tirdzniecības novēršanas jomā. Katru gadu ASV Valsts departaments visā pasaulē balvai nominē NVO, valdību, likumdevēju vai citu institūciju pārstāvjus. 2017. gada 12. jūlijā tiesībsargs Juris Jansons pieņemšanā pie ASV vēstnieces Latvijā saņēma nominācijas apliecinājumu.

Tiesībsargs: "Ir paties gods tikt nominētiem šai balvai. Birojs ir darijis daudz, lai konstatētu esošos trūkumus valsts institūciju darbībā attiecībā uz cilvēku tirdzniecības upuru identificēšanu, taču redzam, ka valsts ir tikai ceļa sākumā. Atbildīgajām institūcijām ir jāturpina pilnveidoties, jādoma ārpus ierastajiem rāmjiem. Turklāt veiksmīgai starptautiskajai sadarbībai ir neizmērojama nozīme, lai izdotos palīdzēt pēc iespējas vairāk cilvēkiem." Tiesībsarga biroja tika veikts pētījums par Latvijas pašvaldību sociālo

dienestu, bāriņtiesu un Nodarbinātības valsts aģentūras filiāļu lomu cilvēku tirdzniecības upuru identificēšanā, kā arī sniegta virkne rekomendāciju atbildīgajām institūcijām.

Pēteris Kārlis Elferts kļuvis par Latvijas vēstnieku Irākā

Pēteris Kārlis Elferts iesniedzis akreditācijas vēstuli Irakas prezidentam Fuadam Masumam, kļūstot par Latvijas ārkārtējo un pilnvaroto vēstnieku Irākā ar rezidenci Ankarā, Turcijā.

Pēteris Elferts

Akreditācijas vizītes laikā vēstnieks tikās arī ar Irakas ārlietu ministru Ibrahimu al Džafari. Elferts apsveica Irakas valdību un tautu ar Mosulas pilsētas atbrīvošanu no teroristu grupējuma *Daesh*, savukārt Irakas prezidents un ārlietu ministrs pateicās Latvijai par tās līdzdalību starptautiskā koalīcijā, kas cīnās pret *Daesh* kaujiniekiem. Tāpat amatpersonas pārrunāja iespējas piedalīties Irakas rekonstrukcijā un atjaunošanā, kad teroristi būs pilnībā padzīti no Irakas.

Ar ASV vēstnieci pārrunā savstarpējās sadarbības aktualitātes

VAS Latvijas dzelzceļš (LDZ) prezidents Edvīns Bērziņš tiekoties ar ASV vēstnieci Latvijā Nensiju Petitu, pārrunāja aktualitātes dzelzceļa un kravu pārvadājumu nozarē un līdzšinējo sadarbību (*attēlā*).

Tikšanās laikā pārrunāti jautājumi par nozares izaicinājumiem, transporta koridoru attīstību, militārajiem kravu pārvadājumiem un Garkalnes stacijas modernizāciju šo pārvadājumu kontekstā. Bērziņš ASV vēstnieci iepazīstināja ar Latviju kā starptautisko kravu pārvadājumu mezglu Austrumu-Rietumu transporta koridorā un līdz šim īstenotajiem un nākotnē plānotajiem un nākotnē plānotajiem kravu pārvadājumu maršrutiem, tostarp no Turcijas, Ķīnas un Indijas. Rīgai un Latvijai kopumā ir jāklūst par nozīmīgu transporta un loģistikas mezglu un LDZ ir ieinteresēts jaunu maršrutu attīstīšanā, savienojot Āziju, Eiropu un Skandināviju, norādīja Bērziņš.

Ārlietu ministrs vizītē Baltkrievijā

Ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs darba vizītē Minskā tikās ar Baltkrievijas premjerministru Andreju Kobjakovu, ārlietu ministru Vladimiru Makeju, ekonomikas ministru Vladimiru Zinovski, Baltkrievijas trīs lielāko opozīcijas partiju vadītājiem un iekšpolitikas ekspertiem.

Tiekoties ar Baltkrievijas premjerministru A. Kobjakovu un ekonomikas ministru V. Zinovski, Rinkēvičs pauda gandarījumu, ka pēc divu gadu krituma preču apgrozījums 2017. gada pirmajā ceturksnī ir palielinājies par 11%. Ministrs pārrunāja jautājumus, kas skar Latvijas zivju un zivju produkcijas eksportu uz Baltkrieviju. "Viens no prioritārajiem sadarbības virzieniem ar Baltkrieviju Latvijai ir transports un loģistika. Šogad tika atvērta Latvijas Dzelzceļa pārstāvība Minskā. Latvija cer attīstīt trīspusēju Latvijas, Baltkrievijas un Ķīnas sadarbību, īpaši attiecībā uz kravu piesaisti no industriālā parka "Lielais akmens" caur Latvijas ostām," sacīja Rinkēvičs. Tāpat ārlietu ministrs izteica Latvijas interesi paplašināt sadarbību tūrisma jomā un aicināja Baltkrieviju izmantot Latvijas medicīnas tūrisma piedāvājumu. "Baltkrievija ir svarīga Latvijas kaimiņvalsts, tādēļ vēlamies šo attiecību dinamiku uzturēt. Pricējamies, ka Latvijai un Baltkrievijai būs iespēja organizēt Pasaules hokeja meistarsacīkstes 2021. gadā. Gatavošanās meistarsacīkstēm vēl vairāk aktivizēs sadarbību dažādās nozarēs," tikšanās laikā ar Baltkrievijas ārlietu ministru sacīja Rinkēvičs.

Latvijā notiek starptautiskās militārās mācības *Baltic Bikini*

No 24. līdz 28. jūlijam Liepājā norisināsies starptautiskās militārās mācības *Baltic Bikini 2017*, kurās vairāk nekā 100 Baltijas valstu un ASV kaņavīri sadarbībā ar Valsts robežsardzi un Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestu apgūs izdzīvošanas iemaņas, kas nepieciešamas pēc gaisa kuģa avārijas ūdenī. Mācībās atbalstu sniegs arī divi Latvijas Gaisa spēku helikopteri *Mi-17* un Jūras spēku minū kuģis *M-08 Rūsīņš*, ūdenslidēju komanda, kā arī Krasta apsardzes dienesta Jūras meklēšanas un glābšanas koordinācijas centrs (MRCC Rīga). MRCC Rīga pēc avārijas signāla saņemšanas, koordinēs iesaistīto vienību darbu cietušo glābšanai un nogādāšanai krastā.

Latvijas vēsture izdota baltkrievu valodā

19. jūlijā Latvijas vēstniecībā Baltkrievijā tika atklāts Dr.habil. hist. profesora Antonija Zundas un Dr. habil. hist. profesora Ilgvara Butuļa izdevums "Latvijas vēsture" baltkrievu valodā. Izdevuma atklāšana notika Latvijas ārlietu ministra E. Rinkēviča vizītes laikā Baltkrievijā.

Grāmatas prezentācijā klātesošos uzrunāja Latvijas vēstnieks

VĒSTNICĪBU ZIŅAS

ĶĪNA. 18. jūlijā Latvijas pilnvarotā lietveža pienākumu izpildītāja Ķīnā Inese Liepiņa piedalījās svinīgajā Konfūcija institūtu organizētajā Centrāleiropas un Austrumeiropas (CAE) valstu studentu vasaras nometnes atklāšanas ceremonijā, kas notika Pekinas Svešvalodu universitātē. Konfūcija institūts organizē ikgadējo CAE valstu studentu vasaras nometni, kas apvieno Konfūcija institūtu studentus no 16 CAE valstīm. Atklāšanas ceremonijas koncertā jaunieši no dažādām Latvijas pilsētām bija sagatavojuši latviešu tautas dziesmu "Kur tu teci, gailīti" ķīniešu un latviešu valodā.

JAPĀNA. Latvijas vēstniecība Japānā kopā ar LIAA pārstāvniecību Japānā un LIAA Tūrisma attīstības departamenta sadarbības partneri Japānā rēgulāri rīko tūrismam veltītus seminārus vēstniecībā, ka arī katru gadu piedalās *JATA (Japan Association of Travel agents)* pasaules tūrisma kongresā un tūrisma izstādē, kas ir svarīgākais Japānas tūrisma nozares gada notikums, tādā veidā sniedzot lielisku iespēju piesaistīt Japānas tūristus Latvijai. Japānas trīs lielākajās pilsētās – Fukuoka, Osakā un Tokijā norisinājās tūrismam veltīts sarīkojumu kopums *Baltic Road Show*, kas norisinājās jau trešo gadu pēc kārtas un tajā tika prezentētas tūrisma iespējas Baltijas valstīs. Sarīkojumu organizēja sadarbībā ar LIAA Tūrisma attīstības departamentu, LIAA Pārstāvniecību Japānā, Latvijas Lauku tūrisma asociāciju un LIAA Tūrisma attīstības departamenta sadarbības partneri Japānā, uzņēmumu *Foresight Marketing, Enterprise Estonia*, Lietuvas valsts tūrisma aģentūru un lidsabiedrību *Finnair*.

UZBEKISTĀNA. Taškentā notika Eiropas Savienības (ES) Robežu pārvaldības programmas Centrālāzijā (BOMCA) 9. posma Koordinācijas grupas un projektā iesaistīto donorvalstu un institūciju sanāksmes. Programmas BOMCA sanāksmes norisinās Latvijas Valsts robežsardzes pārstāvju vadībā, jo Latvija ir vadošā valsts ES dalībvalstu konsorciā Eiropas Komisijas financētās programmas BOMCA 9. posma ieviešanā. Latviju šajos sarīkojumos pārstāv BOMCA koordinātorā vietnieks, Valsts robežsardzes Galvenās pārvaldes Administratīvās pārvaldes priekšnieks pulkvedis Vladimirs Zaguzovs, BOMCA 9. posma reģionālais vadītājs, Iekšlietu ministrijas atašejs Kazachstānā un Kirgizstānā pulkvežleitnants Raitis Tiliks un Ārlietu ministrijas Speciālo uzdevumu vēstnieks Igors Apokins. Uzbekistānas pusi Koordinācijas grupas sanāksmē pārstāv Valsts robežsardzības komitejas, Valsts muitas komitejas, Augstākā militārā muitas institūta un Valsts veterinārijas komitejas speciālisti, kā arī Ārlietu ministrijas un Lauksaimniecības un ūdenssaimniecības ministrijas pārstāvji. Sarīkojumu vadīja latviete Anželika Smirnova, kas ir atpazīstama televīzijas raidījumu Ķīnā vadītāja.

Baltkrievijā Dr. Mārtiņš Virsis, Latvijas ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs, Baltkrievijas ārlietu ministrs Vladimirs Makejs, Baltkrievijas Pārstāvju Palātas deputāte un "Baltkrievu valodas biedrības" vadītāja vietnece Jeļena Anšima, kā arī "Latvijas Dzelzceļa" pārstāvības vadītāja Baltkrievijā Una Vītola.

Līdz šim Latvijas vēsture nav tulkota un izdota baltkrievu valodā vienota izdevuma veidā, kas būtu pieejama plašākai sabiedrības daļai. Grāmatā tiek sniegts apskats par Latvijas vēsturi no tās pirmsākumiem līdz mūsdienām. Izdevuma atklāšanā Latvijas vēstniecībā Baltkrievijā piedalījās diplomātiskais korpuss, Baltkrievijas Ārlietu ministrijas, Baltkrievijas vēstures un kultūras darbinieki, kā vēstniecības sadarbības partneri. Profesoru A. Zundas un I. Butuļa vēstures izdevums baltkrievu valodā ir viena no Latvijas valsts simtgades Latvijas Ārlietu ministrijas koordinētās Publiskās diplomātijas programmas norisēm. Tā īstenošanā atbalstu sniedza A/S *Latvijas Dzelzceļš*. Grāmata izdota Dmitrija Kolasa (*Зміцер Колас*) izdevniecībā.

Raimonds Pauls un Ksenija Sidorova atklāj Jūrmalas festivālu

Dzintaru koncertzālei vasarā brīvdienā nav. Iznēmums nebija arī 17. jūlija vakars, kad ar slaveņu operu melodijām džeza aranžējums maestro Raimonda Paula, Latvijas Radio bigbenda un

kameļorķestra *Sinfonietta* Rīga stīgu mūziķu izpildījumā tika atklāts Jūrmalas festivāls.

Dzintaru koncertzāles direktors Guntars Ķīsis sacīja, ka festivāla dalībnieki – Raimonds Pauls, Ksenija Sidorova, Aleksandrs Antoņenko un citvalstu viesi – ir tieši tas, kas ko klausītāji gaida. Raimonda Paula talants ļauj pasniegt operkomponistu mūziku no vistrauslākajām nianšiem līdz isti operisku emociju izvirdumiem. Un, protams, ļauties savai stihijai džeza ritmos. Koncertā netrūkst arī Maestro humora dzirksts: "Esmu iegājis citā mūzikā, citā pasaulē, opermūziku pārnēs instrumentālā veidā – jau smejos, ka man jāizpilda Antoņenko, Garančas partijas..."

Koncertam isti sievišķu šarmu piešķir akordeonistes Ksenijas Sidorovas uznāciens. "Man tas ir liels gods – es pat nevarēju sapņot par tādu duetu ar Maestro, ar bigbendu; tas ir kaut kas dievišķīgs, patiešām," atzīst Sidorova. Ar stāvovācijām klausītāji pateicas par emociju pilno vakaru. Viņu vidū arī Krievijas estrādes zvaigžņu pāris.

Ziņas sakopojis P. Karlsons

LAIKU UN VIETU MIJĀS

Putina paradokss: apsveikums Aleksejevai un gvarde, kas prot šaut un sist

VĒROJUMI UN PĀRDOMAS

FRANKS GORDONS

Iekāms pāriet pie aktualitātēm, iegūmēsim, ka Krievijas Federācijas prezidenta vēlēšanām – uz sešiem gadiem – jānotiek 2018. gada 18. martā (pirms padomjuvācu kara 18. marts tika atzīmēts, ka “Parīzes Komūnas diena”. Tas tā, pie reizes). Paredzamie Putina sāncenši šajās vēlēšanās: Zjuganovs – mazliet vecišķās kompartijas līderis; Žirinovskis – vecais skandalozais demagogs; Javlinskis – liberāls demokrats un, ja viņu reģistrēs, – korupcijas apkārotājs Navaļnijs.

Šīs vēlēšanas turamas prātā, aplūkojot divus ļoti zīmīgus notikumus.

Kas to būtu domājis! 20. jūlijā kādreizējais KGB apakšpulkvedis Vladimirs Putins apmeklēja Maskavas *Helsinki grupas* (1972) dibinātāju, nesamierināmo KGB pretinieci, nenogurstošo cilvēktiesību aizstāvi Ludmilu Aleksejevu viņas dzīvoklī, lai apsveiktu viņu 90 gadu jubilejā. Atnesa dāvanas: ziedus, greznu porcelāna šķīvi un gravīru ar viņas dzimtas pilsētas Eipatorijas

attēlu. Apliecinot respektu un vislabākos novēlējumus, Putins viņai pateicās “par mūžu, kas nodzīvots cilvēku labā”. Sirmā jubilāre ir tā pati Ludmila Aleksejeva, kuŗa 2014. gada septembrī nāca klajā ar paziņojumu, prasot “izbeigt agresīvo avantūru, izvest no Ukrainas teritorijas Krievijas karaspēku un izbeigt propagandistisko, materiālo un militāro palīdzību separatistiem Ukrainas dienvidaustrumos”. Jā, tā pati!

Otrais zīmīgais notikums bija

Putina triecienspēka – “Rosgvardijas” kaujinieciskās gatavības skate, uz kuŗu bija ielūgti Krievijas Valsts Domes deputāti un Federācijas Padomes senātori. Skate notika tur, kur izvietota – ievēlējiet elpu! – Krievijas Federācijas nacionālās gvardes karaspēka Centrālā apgabala ar Žukova ordeni apbalvotā 21. operatīvo uzdevumu brigāde. Brašie gvardisti sarkanās beretēs parādīja deputātiem un senātoriem savu māku virzīties pa minētu lauku un “šturmēt” ēku, kur no-

cietinājušies teroristi. Viesi redzēja arī, kā tie paši puisi, šoreiz tērpušies piķamelnās sargvestēs, mācās izklidināt trakojošu pūli, laižot dabā asaru gāzi, ūdensmetējus un pamatīgas nūjas. Tātad – ne vien šaut, bet arī bez žēlastības sist.

Vārdū sakot, “Rosgvardija” ir universāls rīks tā vīra rokās, kuŗš nu jau 17 gadus tur Krievijas valsts grožus un tagad gatavojas nākamā gada 18. martam. Dumjš viņš nav, tas jāatzīst.

SALLIJA BENFELDE

Vienotība krustcelēs – palikt vai aiziet?

19. augustā partijai *Vienotība* ieplānots kongress, un šobrīd neskaidrību un minējumu ir vairāk, nekā skaidra nākotnes redzējuma.

Šķiet, ka visvairāk skaidrības ir par pašreizējo partijas priekšsēdi Andri Piebalgu, kuŗš paziņojis, ka kongresā savu kandidātūru priekšsēža amatā neizvirzīs. Piebalgs nekandidēs arī uz partijas valdi, tomēr turpinās darboties *Vienotībā*. Viņš arī būtu gatavs startēt nākamā gada Saeimas vēlēšanās, ja partijas biedri aicinās viņu to darīt. Jau iepriekš politiķis paudis, ka partijas biedri un atbalstītāji sagaida radikālas pārmaiņas, bet tas nozīmē arī nepieciešamību ievēlēt jaunu partijas vadību. Viņš arī atzina, ka viņa piedāvājums, kandidējot uz priekšsēdētāja matu iepriekšējā, ārkārtas kongresā, neparedzēja radikālas izmaiņas, bet gan bija partijas konsolidācijas plāns, kuŗš tā īsti nav izdevies.

Arī Solvita Āboltiņa, frakcijas vadītāja Saeimā, vairākkārt publiski sacījusi, ka nekandidēs uz partijas vadītāja amatu un varbūt pat negribēs būt partijas valde. Āboltiņa domājot par aiziešanu no politikas, jo gribot atgriezties un strādāt Ārlietu ministrijā, kur pirms ievēlēšanas Saeimā vadīja Konsulāro dienestu. Izskanējuši apgalvojumi, ka Āboltiņa būšot vēstniece kādā no Ziemeļvalstīm.

Līdz nesenam laikam kā nākamā partijas priekšsēdi daudzi gribēja redzēt Saeimas deputātu un partijas priekšsēža vietnieku Edvardu Smiltēnu, un viņš arī bija piekritis kandidēt partijas vadītāja amatam. Taču tad Smiltēns paziņoja, ka partijas priekšsēdim būtu jāvada arī Saeimas frakcija. Āboltiņa vēlmi atdot savu amatu kollēgam nepauda, arī frakcija vēl to nav darījusi, bet Smiltēns paziņoja, ka domā arī par aiziešanu no partijas, jo tajā vajadzīgas pārmaiņas un jaunas sejas. Viņaprāt, ar cita partijas priekšsēža ievēlēšanu vien nepie-

tiel, ja grib glābt un atjaunot partiju.

Turklāt “kroni” visam uzlika nesena piecu *Vienotības* biedru paziņojums, ka viņi izstājas no partijas, kaut arī frakcijā vēl paliek. Proti, no partijas ir aizgājuši pieci Saeimas deputāti: Ints Dālderis, Ilze Viņķele, Lolita Čigāne, Andrejs Judins un Aleksejs Loskutovs. Viņaprāt, *Vienotība* vairs nav tā partija, kuŗā viņi savulaik iestājās un kuŗa bija par taisnīgumu, tiesiskumu un pret korupciju. Iespējams, viņi pievienosies jaunam politiskajam spēkam, par kuŗu Latvijas vēlētajiem jau būs uzziņājuši vairāk pirms laika, kad mūsu lasītāji saņems savu laikrakstu.

Jāpiebilst, ka patiesībā neviens partijas biedrs tā īsti neiebilst apgalvojumam, ka partijā valda nesaskaņas un spriedze un ka īsta līdera tai vairs nav.

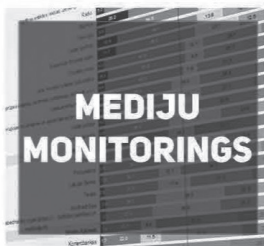
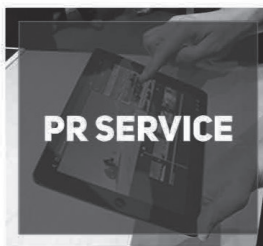
Vienotība, protams, ir valdošajā koalīcijā un tai joprojām tajā ir ietekme, tomēr kopumā partija ir zaudējusi krietnu daļu savas ietekmes un popularitātes. Kāpēc tā noticis? Ne tikai deputāti, kuŗi no partijas izstājās, teic, ka *Vienotība* no citiem sākusī prasīt to, ko pati nepilda. Kā viens no spilgtākajiem piemēriem un pirmais solis lejup pa tiesiskuma kāpnēm tiek minēts skandāls ar Saeimas deputātu Dzintaru Zaķi, kuŗš pamanījās sev nopirkt auto, izvairoties no PVN (pievienotās vērtības nodokļa) maksas 8800 eiro apmērā. Tā laika partijas vadītājas Solvitas Āboltiņas nostāja bija visai izvairīga, partija laipoja, Zaķis nodokli beidzot samaksāja, bet bija skaidrs, ka uz partijas priekšsēdes pietuvinātajiem likumi un tikumi neattiecas. Kad pēc 12. Saeimas vēlēšanām izrādījās, ka vēlētajiem diezgan vienprātīgi Āboltiņu no saraksta ir izsvītrojuši un viņa Saeimā nav iekļuvusi, pēkšņi viens no ievēlētajiem deputātiem nolika mandātu un it kā aizbrauca strādāt uz ārzemēm ļoti labā darbā. Vēlāk

gan izrādījās, ka stāsts par īpašo darba piedāvājumu ārzemēs pasaka vien bijusi, bet Āboltiņa Saeimā tomēr tika un kļuva par frakcijas vadītāju. Protams, vēlētajū simpātijas pret partiju tas neairoja. Tāpat nepamanīts nepalika arī tas, ka patiesībā jau iepriekšējo premjeri Laimdotu Straujumu no amata nodabūt nost palīdzēja partija pati, bet tad izrādījās, ka vēlētajū augošā nepatika pret partijas līderi bija tik liela, ka Āboltiņa paziņoja – viņa nekandidēs uz premjera amatu. Dubultmorāles un dažādu intrigu uzskaitījumu varētu turpināt, un tas, ka Āboltiņa vairs nevada partiju, nenozīmē, ka viņas ietekme un viņai pietuvināto atbalsts ir samazinājies. Ne velti nereti izskan ironiskas piezīmes par to, ka Solvita Āboltiņa ir pati savas partijas kaprācis.

Lai kā arī būtu, inteligentajam un mierīgajam Andrim Piebal-

gam irstošo partiju sapurināt un atjaunot nav izdevies. Solvita Āboltiņa no partijas aizies, kaut arī līdz pēdējam brīdim, acimredzot, nevienam amatu Saeimā atstāt negrasās. Bet Edvards Smiltēns ir sapratis, ka vai nu viņam ir iespēja mēģināt partiju radikāli pārmainīt un atjaunot, vai arī nav vērts turpināt tās agoniju. Citu līderu partijā nav – vismaz redzami viņi nav. Teorētiski partija vēl var sevi izglābt, bet praktiski tas ir maz ticams. *Vienotības* beigas var kļūt par nopietnu zaudējumu valsts tālākajā ceļā. Šī partija tomēr bija un ir prognozējama ārpolitikas un drošības jautājumos, patiesībā tā šobrīd ir vienīgā Saeimas partija ar skaidru rietumniecisko vērtību orientāciju lielajos jautājumos, jo pārējās partijas, slēpjoties aiz tautiskuma maskas, vairāk vai mazāk danco pašas ap savu labumu. *Zaļo* un *Zemnieku savienības* (ZZS) va-

dītā valdība ar nodokļu un veselības aprūpes reformu ir spoži sevi parādījusi kā nevēgas vai arī korporatīvo interešu bīdītāju. Publiskotās “oligarhu sarunas” apliecinājušas, ka ZZS nav mazāk bīstama partija par *Saskaņu*, ar kuŗu tā jau sen draudzējas pagaldē. Nacionālā apvienība (NA), it sevišķi pēc augošajām nepatīkšanām ar daudz pieminēto maksātspējas administrāciju (kriminālprocesi un tiesu darbi) un laipošanu tiesiskās valsts jautājumos, ik pa laikam izceļas vien ar kādu tautisku lozungu, bet ar darbiem iet tā kā iet. Vārdū sakot, kaut arī par *Vienotību* šobrīd nav daudz laba, ko teikt, purvājā, kas saucas Saeima, šī partija tomēr izrāda veselo saprātu un domātspēju daudzos minētajos jautājumos. Laiks rādīs, vai jācer tikai uz jauniem politiskajiem spēkiem, vai arī *Vienotība* spēš atjaunoties.

LETA
nacionālā informācijas aģentūra

Marijas iela 2, Rīga, LV – 1502

marketing@leta.lv

+371 – 672 225 09

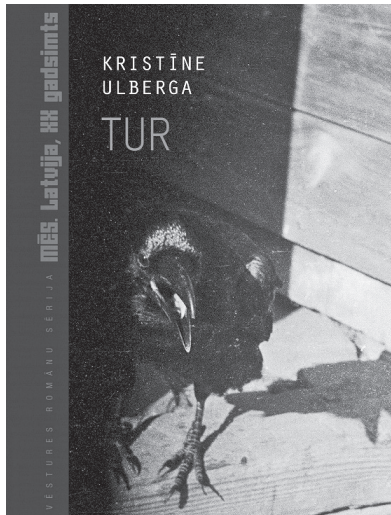
www.leta.lv

EDUARDS SILKALNS

Kristīne Ulberga, *Tur*, 11. romāns izdevniecības “Dienas Grāmata” Latvijas vēsture romānu serijā “Mēs, Latvija, XX gadsimts, 2017. g., 248 lpp.

Pāvels skrien, jož, klūp, ceļas, virzās arvien tālāk uz priekšu Ziemeļvidzemes mežos un purvos, jau tuvu Igaunijas robežai. Vai viņš no kāda mūk? Vai viņš noziedies pret savu tuvāku? Šie neatbildētie jautājumi Kristīnes Ulbergas romāna *Tur* pirmajās divās nodaļās rada lasītājā spriedzi un vēlmi turpināt lasīt. Tie it kā atver šķietami nožēlojamo, neizteiksmīgo darba virsrakstu.

Dziļi purvainā mežā, gandrīz pieci kilometri no civilizācijas, Pāvels nonāk nejauši pie divainas mājas, ko apdzīvo cilvēki nepazīstami vārdiem: Māsters, Sinoptiķis, Džima, Johans... Viņi mīt primitīvos apstākļos, stāsta cits citam par epizodēm iz katra pagātnes vai lasa par tām no burtiņas. Viņi sarunājas par daudziem tematiem, starp kuriem prominenti ir Dievs un nāve, tomēr nevar teikt, ka saturiski sarunas būtu dziļākas par “visi ceļi uz mājām ved caur kapiem” līmeni.

Lasītājam, kas nav sācis grāmatu iepazīt no otra gala, aizmugu-

rējā vāka un autorei pēcvārda, varētu likties, ka viņš izvēlēties kādas filozofiskas variācijas par moderno cilvēku, kas sagribējis pamest nepieņemamo pasauli un sabiedrību un kam kā Jānim Kristītājam tuksnesī ilgas pēc salīdzinošas vientulības un iespējas ieskatīties sevī. Lasītājs sagaida, ka viņam pamatos darīšana būs ar alegoriju, abstrakciju, metaforu, parabolām pasauli.

Taču tad, 7. nodaļā, 46. lappusē pēkšņi tiek pieminēti kolchoza vīri un milicija, bet 47. lappusē – *Amerikas balss*, ko vīri klausās ar čerkstošu bateriju radio aparātu, jo viņu mitekļi nav pieslēgts elektrībai. Nu lasītājam atstāt: vīri būs padomju disidenti, kas glābušies mežā no viņiem pretīgas sabiedriskās iekārtas. Tomēr no pagājušā gadsimta 80. gadu padomju īstenības tuvākas attēlošanas autore vairās, pamukdama no tās gluži kā viņas sacerējuma varoņi. Lūkoju atzīmēt zīmīgākās vietas grāmatā kurās autore, gandrīz vai negribīgi, ieskicē notikumus “lielajā pasaulē”, tālu prom no Vidzemes purviem un mežiem. Te tās, –

Brežņeva zārks dobji iekrīt kapā. (54.); *Černobiļa un radiācija.* (59., 127. – 130.); *Par komunistu partijas mīlēšanu.* (107. – 108.); *Rīga un tās padomju laika ielu u. c. vietu nosaukumi.* (120. – 122.); *Perestroikas jeb pārkārtošanās laikmeta politiskās runas paraugi.* (172. – 173.)

Kristīne Ulberga savas grāmatas pēcvārdā kaut ko pasaka, ko var attiecināt uz visu grāmatu: “Romānā ... detaļas nepieminēju, jo man tās šķita nenozīmīgas.

Tāpēc izcēlu būtisko.” Tomēr nabaga lasītājam, arī ar reālo dzīvi uz “tu” esot un arī reālisma tradīcijā literatūrā ieaugušam trakotīgi gribētos kaut ko uzziņāt par rakstnieces “mežvidus ļaužu”, gaismas alcēju praktiskās dzīves pašiem pamatiem. Kāds bija viņu ienākumu avots, lai viņi spētu sevi uzturēt, apgērbties un paēst? Lasām par “mazā Pēterā katliem, kur sastāvējušās smirdēja dažādas vielas” (79.), bet citu norāžu par ēšanu nav, vienīgi vēl tā, ka uz ciemu (pēc pārtikas?) nav varēs bieži iet.

Vai gaismas alcēji savā meža mājoklī dzīvoja ar padomju iestāžu ziņu un atļauju? Tiesa, tāds apdraudējums padomju varai kā mežabrāļi trīsdesmit un vairāk gadu agrāk viņi nebija, bet vai tad padomju laikā bez reģistrācijas vai pieraksta katrs tā varēja dzīvot, kur un kā viņam patika?

Kad ar varas līdzekļiem vai mierīgā ceļā valstī nāk jauna politiskā iekārta, citas valsts iekārtojums vai pašmāju revolūcija, atsevišķajam cilvēkam ir trīs iespējas: ar jauno iekārtu sadarboties, tai pretoties un iznākumā eventuāli kļūt par mocekli, un no jaunās iekārtas aizmukt. Aizmukšana turklāt var būt iekšēja, uzturot maksimāli iespējamo vienaldzību pret jauno sistēmu, bet, dzīvojot saskarsmē ar to, vai tā var būt aizmukšana pavisam fiziskā nozīmē, dodoties trimdā. Kristīnes Ulbergas personāžs pieder pēdējai, trimdā devējos katēgorijai, pat ja viņu trimda nav ārzemēs, bet turpat iekšzemē. Pēcvārdā Ulberga atsaucas uz konkrētu gadījumu reālajā dzīvē

1980. gada vidū, kas viņas stāstījumu iedvesmojis, tomēr vai bija vēl otrs, trešais, ceturtais tāds gadījums? Ja tādu nebija, tad jāteic, ka neko būtiski svarīgu viņa par 20. gadsimta Latvijas vēsturi, kuŗas atainojuma serijā ietilpst viņas grāmata, nav pateikusi.

Nozīmīgāks jaunais romāns ir kā jebkuŗas Rietumu pasaulei pieredzīgas kopienas locekļu 20. gadsimta otras puses dilemmas atspoguļojums: vai cilvēkam iekļauties kopienā kā vilku barā un kautkai tai līdzīgai gaviļai vai protesta saucienus jeb vai lūgt: “Pasaule, apstājies, gribu no tevis izkāpt!” Ulbergas izvēle, vismaz šoreiz, ir par labu izkāpšanas variantam, kaut nekādas laimīgas beigās izkāpēji, ārpusnieki, “autsaideri” nesagaidīja.

Romānā ir daudz mājienu, norāžu, mēģinājumu bet vienā, te otrā virzienā, bet beigās daudz paliek līdz galam nepateiktā, ar ko ļaut galā tikt lasītājam pašam. Tuvu grāmatas beigām (208.) Pāvels dabū zināt, ka māte viņu vēlējusies nosaukt par Pāvilu, pēc Bībeles, bet “idioti dzimtsarakstu

nodaļā” viņa vārdu ierakstījuši nepareizi. Vai autore domājusi Pāvelā ielikt kādas apustuļa Pāvila iezīmes? Vai tādā gadījumā, piemēram, Māsterā (Meistarā) būtu jāmeklē kādas Jēzus iezīmes? Lai to izpētītu, grāmata būtu jāizlasa otrā vai pat trešo reizi. Bet vai autore pati zina, ko viņa domājusi un gribējusi? Varbūt modernam lasītājam allaž jābūt gatavam pieņemt autora daudzdomības, kas varētu būt tulkojamas i šā, i tā?

Nu ņemsim to pašu grāmatas virsrakstu *Tur*. To varam uztvert kā norādāmo vietniekvārdu ar nozīmi “tajā vietā”. Tā vieta savukārt varētu būt gan meža māja, kur notiek gandrīz visa darbība, gan arī debess tāles un aiznāves noslēpums, ko mājas iemītnieki vēlētos iepazīt un saprast. Bet “tur” ir arī verba “turēt” vienskaitļa vai daudzskaitļa 3. persona. Jo vairāk iespējamo tulkojumu un izpratņu, jo teksts dziļāks, ja? Reizēm gribas izsaukties: “Piebremzē, modernā rakstniecība, reizēm gribas no tevis aizmukt!”

“LATVIJAS GRĀMATA”

Rakstiet, zvaniet, un grāmatas Jums piesūtīs pa pastu.

SIA “L. Grāmata”
Rīga, Elijas iela 17, LV-1050
Tālr. +371 67223294
Tālrunis +371 67227248
E-pasts: lgramata@lgramata.lv

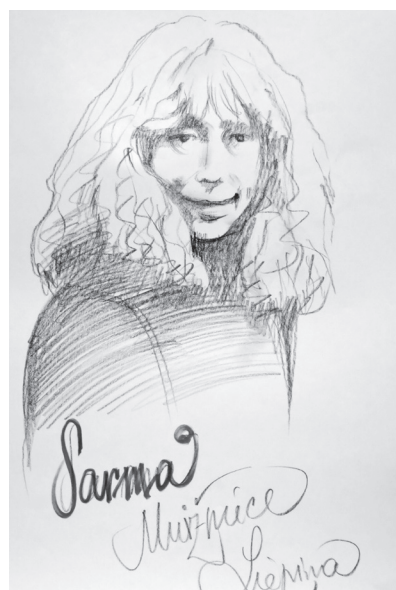
Satikšanās pie VĀRDA

Raits rakstnieku cēliens Baltimorā (turpinājums)

LIGITA KOVTUNA

Sarma Muižniece Liepiņa
Latviešu grāmatas Trimdā
2017**
(*Nepaturēt* cīņā pret “Ja gadījumā”*)

*Ja neesi vilcis gadu –
iekar!
Citā skapī!*

*Ja neesi trīs gadus ielicis ziedu –
izlej ūdeni!
Atvadies.
Jau vakar.*

*Ja neesi kārojis, aplaizījis, apēdis
šonedēļ –
met mežā, ber purvā, kompostā
lej!*

*Ja neesi lasījis 60 gadu –
paturi.
PA TUR I!
AL FA BE TIS KI!*

*Bērni nelasa latviski?
Noteikti paturi.
Katrā plauktā. Katrā kaktā.
Vairākās kopijās!*

* *The Life-changing Magic of Tidying Up: The Japanese Art of Decluttering and Organizing* (Marie Kondo, Oct. 2014)

** 2017. gada jūnijā saskaitīju, ka arī mūsu mājās ASV ir apmēram 2900 grāmatu, lielākā daļa latviešu valodā

*Esi miris?
Drošības pēc –
paturi.
Vēl kādu laiciņu.
Kastēs. Stingrās.
Savai aizaižnākošai dzīvei
Rojā. Kolkā. Varbūt Liepājā.*

*Ja gadījumā...
2017. gada 12. jūnijā*

Maija Meirāne

*Darbs, mans pelēkais apmetni,
Tu aizdzen Lielo Čukstētāju,
tas mani traucē, sakot:
piemini – uzraksti – pirms pagaist.*

*Pasaule lēnām kļūst
atkāpināta. Aizvien biežāk
mēs pielāgojamies sienām,
lai ar tām saskanētu.*

*Katrs apar nezāļu lauciņu,
dzimst
variācijas no variācijām,
no rimeikām izšaujas
jaunas rimeikas.*

Baiba Bičole
(No architekta piezīmēm)

*Griesti. — Es bistos griestu.
Sienas? — Tikai tad, ja tajās logi,
ja durvis.
Grīda? — Ja tā bezgalīga, ja
tajā aug zāle, ja krūmājs
mežonīgs, ja koki,
mežs, mūžamežs, jā –
bet tikai tā.
Bet māja? — Sirdspuksts. Klie-
dziens un
čuksts.
Sirds. Mīlestība.*

*Pasaule tik neticami
atkāpināta, katrā kontrapunktā
kaut ko lipinot un plēšot,
cītādībā pārkaļ.*

*Kur paslēpusies mūsu
Kanterberija,
kur Alsunga?
Kā senas valodas atslēgu stiprināt
ar aizsargzīmi?
(2017)*

Polītiskais privātbizness – Latvijas valsts

Rīgas domes deputāte no Jaunās konservatīvās partijas Juta Striķe par politisko krīzi, “oligarchu sarunām” un valsts nozagšanu intervijā Sallijai Benfeldei

PIRMĀ SARUNA.

Juta Striķe sabiedrībā tikusi dēvēta gan par *sievieti ar krampī* un *dzelzs tvērienu*, gan arī tikusi kritizēta par *revolucionāro sirdsapziņu*, kas ne vienmēr ejot roku rokā ar likumu. Neapšaubāmi, viņas vārds tiek saistīts ar cīņu pret korupciju jeb tā saukto valsts nozagšanu, un Juta Striķe nekad nav bijusi klusa un varai ērta.

Šogad pašvaldību vēlēšanās Juta Striķe tika ievēlēta no Jaunās konservatīvās partijas saraksta, bet viņas vārds Latvijā sabiedrībai zināms kopš 2003. gada, kad viņa kļuva par toreiz jaunizveidotā Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja (KNAB) priekšnieka vietnieci. Šajā amatā J. Striķe bija līdz 2016. gada 8. jūlijam, bet reāli nostrādāja līdz 2013. gada beigām, kad notika pirmais mēģinājums atbrīvoties no viņas – 20. decembrī KNAB priekšnieks J. Streļčenoks paziņoja par Striķes atbrīvošanu no amata, bet 2014. gada 7. janvārī Ministru prezidents Valdis Dombrovskis šo rīkojumu atcēla. Turpmākajos gados KNAB priekšnieks vairākkārt pazemināja J. Striķi amatā vai mēģināja viņu atlaist, bet tiesa vienmēr viņu atjaunoja amatā. Pagājušajā gadā KNAB tika veikta reorganizācija un ar tā paša Streļčenoka rīkojumu atlaisti vēl četri biroja profesionāļi. Konstatējot KNAB sagraušanu, J. Striķe vairs nelūdza tiesu atjaunot viņu amatā. Šā gada februārī Juta Striķe kļuva par Jaunās konservatīvās partijas biedri.

Vai piekrītat Vienotības priekšsēža Andra Piebalga nesen saistībā ar “oligarchu sarunām” paustajam, ka valsti ir politiskā krīze, jo ir skaidri redzams, ka esošā politiskā sistēma negrib un nespēj mainīties un darīt to, kas vajadzīgs valstij un sabiedrībai?

Jā, es tam piekrītu – ļoti daudzi politiķi un amatpersonas vairāk domā par savu politisko un materiālo nākotni, par to kā viņiem palikt pie varas un par savu labklājību, nevis par to, kas notiek ar Latviju. Domāju, ka politiskā krīze ir arī tāpēc, ka pozīcija un opozīcija vairs nav skaidri saredzamas, tās ir saplūdušas, balsojumus un lēmumus pieņemot ar *Saskaņas* “palīdzību”, *pagrīdē* klusiņām vienojoties. Tagad, strādājot Rīgas domē, mēs redzam, kāpēc Ušakovs ar Ameriku jūtas tik komfortabli un ar tādu nesodāmības apziņu. Viņi ir šīs sistēmas sastāvdaļa un skaidri apzinās, ka nav nekāda opozīcija valstij, ka var vienoties, piemēram, ar Aivaru Lembergu dažādos jautājumos. Piedalījies vienā televīzijas raidījumā, kurā bija arī Nils Ušakovs un Aivars Lembergs. Redzēju, cik draudzīgi viņi čaloja, varēja saprast, ka viņiem ir sirsniņas attiecības. Opozīcijas un pozīcijas saplūšana degradē visu parlamentārās sistēmas būtību. To liecina arī zināmās oligarchu sarunas – ja *Zaļo* un Zemnieku savienībai regulāri sarunu partneri ir *Saskaņa*, tad par kādu varas opozīciju var runāt? Tautai tiek stāstīts viens, bet patiesībā notiek kaut kas pavisam

cits, notiek vienošanās kaut kur pagrīdē.

Nojausma, ka Zaļo un Zemnieku savienība labi saprotas un labprāt strādātu kopā ar Saskaņu, patiesībā sabiedrībā bija jau sen, un Rīdzenes sarunas tikai apstiprināja, ka intereses šiem politiskajiem spēkiem ir līdzīgas – nauda un vara sev. Vai jūsuprāt ir tā, kā izskatās – viņiem ir vienlīga, kādā valstī strādāt – pie Putina, Trampa vai Vējoņa, ja vien kaut ko var dabūt sev?

Sarunas tika kontrolētas varākus gadus, un tās notika regulāri. Protams, ne visas izdevās ierakstīt, ne visas esmu dzirdējusi, bet mani jau toreiz izbrīnīja, ka ne reizi netika runāts par pārstāvēto partiju nostāju kādā jautājumā. Piemēram, mēs savējā – Jaunajā konservatīvajā partijā vienmēr pārrunājam jautājumus gan ārpolitikā, gan

tomēr dalīt divās daļās. Ir sarunas par valsts un pašvaldību īpašumu un uzņēmumiem un ir sarunas par privātajiem uzņēmumiem. Piemēram, laikraksta *Diena* un Rīgas Tirdzniecības ostas jautājumā sarunas neapšaubāmi parāda īpašnieku un citu ieinteresēto nostāju, viņu morāles un ētikas izpratni, bet privātā uzņēmumā īpašnieki valsts likumu ietvaros var darīt, kā un ko grib.

Šos jautājumus var un vajag nošķirt, ja privātuzņēmējs kaut ko pārdod citam privātuzņēmējam. Mans viedoklis – šajā gadījumā privātuzņēmējs pārdeva pie varas esošajiem, kurī savukārt var ietekmēt lēmumus valstiskā līmenī. Piemēram, zviedri savu privātuzņēmumu *Diena* var pārdot kādam privātuzņēmējam, bet Šlesers, būdams Rīgas domē, manuprāt, pie-

doti Latvijas, bet lielākoties Krievijas uzņēmējiem, lai gan Šķēle sevi dēvēja par nacionālo uzņēmēju.

KNAB saistībā ar Rīdzenes sarunām ierosināja kriminālprocesu, tika veiktas operatīvās darbības, lietu sāka skatīt KNAB izmeklētāji. Kad, pēc biroja domām, materiālu un pierādījumu bija pietiekami daudz, lieta tika nodota prokuratūrai. Kas notika tālāk? Vai arī prokuratūrā ir izmeklētāji, kuri turpina izmeklēšanu un nodod to tālāk tiesai vai kriminālprocesu izbeidz, ja nav pārliecināto pierādījumu? Ģenerālprokurors apgalvo, ka vienīgie pierādījumi lietā bijušas sarunas, ar kurām nepietiek. Kāda tad bija KNAB un kāda – prokuratūras loma šajā lietā?

Juridiski mūsu tiesu sistēma neatšķiras no Rietumu sistēmas. Ir apsūdzošā puse – izmeklēšana

gas Brīvosta tika prasīts noslēgt ar to līgumu par reklāmas izvietošanu, turklāt par lielām summām. Kukulis jau ne vienmēr ir nauda, kukulis var būt jebkurš labums. Bija Lemberga prasība, Zaļo un zemnieku politika Viestura Silenieka balsojums Brīvostas valdē, gan sarunās ierakstīta valdes priekšsēža Andra Amerika un Aināra Šlesera līdzdalība. Mūsuprāt viss bija pierādīts. Materiālus vairākkārt sūtījām uz prokuratūru, lai tā iepazīstas ar lietas materiāliem, bet prokuratūra šajā daļā lietu izbeidza. KNAB taču nevar aizsūtīt lietu uz tiesu, bet prokuratūras nostāja no paša sākuma bija negatīva. Ja pierādījumus negrib redzēt, tad vienmēr var pateikt, ka pierādījumu ir par maz.

KNAB tieši to pārmet, ka vienīgie pierādījumi esot ierakstītās sarunas, ar kurām vien nepietiek. Vai tā tiešām ir?

Nē, tika veiktas arī kratīšanas, tika izņemti dokumenti, arī bankas kontu izdrukas. Tika noprotāti cilvēki gan ārzemēs, gan Latvijā. Protams, kukuļa piedāvāšana ir tikai saruna, gluži tāpat, kā tikai saruna ir draudu izteikšana. Sarunu autentiskums tiek apstiprināts ekspertīzē. Izmeklēšanā skaidri atklājām, no kādiem līdzekļiem pārtiek gan *Mediju nams*, gan *Neatkarīgā Rīta Avīze* – acimredzami bez valsts un pašvaldības līdzekļiem viņi nemaz nevarētu izdzīvot. Sarunā sacijāt – privātbizness. Mums Latvijā ir tāds politisks privātbizness.

Vai taisnība, ka daļu ierakstīto sarunu KNAB izmeklētāji nemaz nav dzirdējuši vai arī nav tās vērtējuši.

Tās ir muļķības!
Tiek arī apgalvots, ka prokuratūra nemaz no KNAB visu nav saņēmusi, tāpēc pierādījumu nepietika un kriminālprocess tika izbeigts. Vai tā ir?

Manuprāt, par šādiem vārdiem vien ģenerālprokuroru Ēriku Kalnmeieru varētu atlaist no amata. Ģenerālprokuratūra ir tā, kas uzrauga gan kriminālprocesuālās, gan operatīvās darbības. Tai ir tiesības un pienākums pieprasīt lietu, iejaukties jebkurā operatīvās izmeklēšanas stadijā, dot norādījumus, pieņemt lēmumus. Latvijā ir visai daudz operatīvo dienestu un, lai nodrošinātu gan tiesiskumu, gan pareizu virzību, Ģenerālprokuratūrai ir dotas šīs pilnvaras un pienākums. Tādēļ apgalvojums, ka Ģenerālprokuratūra kaut ko varēja nezināt, nav nopietni ņemams. Viss tika reģistrēts, apkopots sējumos, arī Kalnmeiers bija parakstījis, ka iepazīties ar lietu, tāpat arī citi prokurori. Ziniet, es esmu pamanījusi, ka Ēriks Kalnmeiers nekad neuzņemas atbildību kā ģenerālprokurors. Viņš vienmēr pasaka, ka slikti ir izmeklēšanas darbs, ka slikti strādā policija, slikti – KNAB, pat uz intervijām un raidījumiem viņš lielākoties sūta citus cilvēkus, bet pats no tā izvairās. Viņš mēģina visu darīt ar svešām rokām un novelt atbildību uz citiem.

(Nākamajā nr. otrā saruna)

Juta Striķe: “Latvijā ir visai daudz operatīvo dienestu un, lai nodrošinātu gan tiesiskumu, gan pareizu virzību, Ģenerālprokuratūrai ir dotas šīs pilnvaras un pienākums. Tādēļ apgalvojums, ka Ģenerālprokuratūra kaut ko varēja nezināt, nav nopietni ņemams. Viss tika reģistrēts, apkopots sējumos, arī Kalnmeiers bija parakstījis, ka iepazīties ar lietu, tāpat arī citi prokurori. Ziniet, es esmu pamanījusi, ka Ēriks Kalnmeiers nekad neuzņemas atbildību kā ģenerālprokurors.”

iekšpolitikā, lai vienotos, kāda ir mūsu nostāja, ko partija atbalsta, ko neatbalsta. *Rīdzenes* sarunās ne reizi netika runāts par partiju ideoloģiju, attieksmi pret kādu notikumu vai problēmu. Manuprāt, briesmīgākais bija tas, ka, piemēram, Aināru Šleseru, kurš tolaik bija satiksmes ministrs, spriežot pēc sarunām, neinteresēja kaut vai *airBaltic* nacionālā attīstība, bet tika runāts tikai par to, kā kaut ko privatizēt, no kurienes var “izcelt” peļņu, no kuriem uzņēmumiem var vairāk kaut ko piesavināties. Arī runājot par to, kādus investorus varētu piesaistīt Rīgas Brīvostai, netika runāts par nacionālo drošību un par investoru iespējamiem patiesajiem nolūkiem, bet tikai par to, kā tikt pie miljoniem. Tās jau nav partijas! Tie nav partiju līderi, ja viņi domā tikai par savu kabatu un par valsti nav nekādas intereses!

Runājot par šīm sarunām, vismaz par to daļu, kas ir publiskota, izskan viedokļi, ka tās vajadzētu

ņēma savam uzņēmumam labvēlīgus pašvaldības lēmumus. Nedrīkst būt tā, ka cilvēks, kurš ir īpašnieks, atrodoties pie varas, ar valsts vai pašvaldību lēmumiem slēpti atbalsta savu uzņēmējdarbību. Es uzskatu – ja nebūtu ierosināts kriminālprocess, nebūtu veiktas kratīšanas un nacionālās aviokompanijas *airBaltic* vadītājs Bertolts Fliks pēc tam nebūtu aizmucis, tad aviokompanija būtu privatizēta. Mēs skaidri redzējām jeb precīzāk dzirdējām – tas būtu noticis, izmantojot Flika amatpersonas stāvokli. Valsts kapitāldaļas tiktu privatizētas starp trim vai četriem cilvēkiem, nebūtu ne izsoles, ne konkurss. Nevar runāt par veiksmīgiem privātuzņēmējiem, ja viņi bez politiskās un amatpersonas varas neko nespēj radīt vai nopelnīt. Paskatieties, kas notika ar Andra Šķēles un viņa kompanjonu koncertu *Ave Lat Grupa*, kurā bija privatizētie pārtikas pārstrādes uzņēmumi. Tie netika pār-

kopā ar prokuratūru, kas vāc pierādījumus tiesai, un pretī ir aizstāvība. Nozīmīgās lietās no pašas pirmās dienas prokurors ar izmeklētāju apspriežas un strādā rokurokā. Sadalījums “KNAB” un “prokuratūra” faktiski ir mākslīgs, jo mērķis ir viens, metodes ir vienas un tās pašas, un apsūdzošā puse ir viena. Tā bija vairākās lietās, kad ģenerālprokurors bija Jānis Maizītis. “Oligarchu sarunu” lietā ģenerālprokurors bija mainījies, jo Maizīti, par spīti partiju solījumiem, Saeima amatā neapstiprināja. Tad arī prokuratūras nostāja mainījās un bija apmēram tāda – “strādājiet, strādājiet, jums tāpat nekas nesānāks!”

Tāda attieksme bija jau no paša kriminālprocesa sākuma?

Jā, jau no paša sākuma. Piemēram, bija maza un ātri iztiesājama epizode par privāto izdevniecību *Mediju nams*, kas tiek saistīta ar Aivaru Lembergu, kad valsts un pašvaldības kapitālsabiedrībai Rī-

KAMENA KAIDAKA, MD,
LĀZA biroja vadītāja Latvijā

Kapitācija vai dekapitācija jeb medicīnas skaidrojošā vārdnīca

Kas bija “tētis” un “mamma” vārdam *kapitācija*, par to Latvijas veselības aprūpes vēstures rakstītāji klusē, bet dienasgaismu šis jaunvārds ieraudzīja ap to laiku, kad padomju laika poliklīniku iecirkņu terapeiti pārtapa par ģimenes ārstiem, kad bērnu ārstiem vajadzēja ņemt savā aprūpē vecmāmiņas un vectētiņus, bet pieaugušo dakteriem nācās saprast, ko grib teikt zidainis. Visgrūtākais ārstiem gan bija tas, kas saistīts ar naudas lietām – vajadzēja iemācīties skaitīt ne tikai savu algu savā makā, bet arī visas ar savu strādāšanu saistītās izmaksas. Tas bija pagājušā gadsimta deviņdesmitajos gados.

Cik no valsts budžeta maksāt ģimenes ārstam, ja tas aprūpē valsts iedzīvotājus? Uz šo jautājumu tika rasta atbilde – mazliet par katru iedzīvotāju, kuŗš būs izteicis vēlmi pie ģimenes ārsta ārstēties. Tātad par katru dzīvo dvēseli apmēram vienu latu mēnesī valsts bija gatava no sava budžeta maksāt – gadā jau 12 latu. Ja pie ārsta pieteicās (pierakstījās) 1000 pacientu, tad veseli 12 tūkstoši latu gadā. Ministrija gan norādīja, ka optimālais pacientu skaits ir no 1500 līdz 2000 pacientu. Par šo naudu ārstam bija pašam jādzīvo, savas ģimenes ārsta prakses māsai jāmaksā alga, jāirē telpas savam darbam, jāpērk degviela, arī aparātūra un medikamenti jāgādā, jāmaksā par savas kvalifikācijas uzturēšanu un resertifikāciju. Gan jau vēl kaut kas, ko neesmu pieminējis. Savu vietu likumdošanā vārdkopa *kapitācijas nauda* atrada

Ministru kabineta noteikumos “Veselības aprūpes organizēšanas un financēšanas kārtība”, kas gan ir mainīgi kā vējš, un tajos ik brīdi tiek veikti kādi labojumi. Kad ārstus aicināja un mudināja veidot savas ģimenes ārstu prakses, kļūt neatkarīgiem, pašiem plānot savu darbu, neviens gan neteica, ka savā jaunajā veidolā viņi varēs strādāt *brīvi* tajā brīvības izpratnē, kāda būs valdībai, bet ne viņiem pašiem, un vienmēr būs jāreķinās ar pieejamā finansējuma ietvariem. Šie ietvari gan ir vieni no šaurākajiem visā Eiropas Savienībā.

Latvija nu ir ES valsts, un arī kapitācijas nauda nu ir eiro. 2016. gada sākumā toreizējais veselības ministrs Guntis Belēvičs vēstīja, ka ģimenes ārstiem no 1. jūlija kapitācijas nauda pieaugs no 1,18 eiro par vienu pacientu mēnesī līdz 1,27 eiro. Uzreiz nevaru pateikt, tieši ko var Latvijā iegādāt par deviņiem eirocēntiem, izņemot dažas sērkočiņu kārbīņas, bet arī šāds pieaugums valdības aprindās tika uzskatīts par lielu sasniegumu. 2017. gadā kapitācijas nauda par vienu pacientu mēnesī ir 1,25 eiro. No valsts budžeta ārsta prakse saņem arī fiksēto maksājumu – 480,73 eiro mēnesī, kas paredzēts administratīviem izdevumiem, telpu īrei un saimniecībā vajadzīgām lietām. Papildu nauda par veiktajām manipulācijām, par pacientu aprūpi u.c. ir pavisam neliela procentuāla daļa no ģimenes ārsta prakses ieņēmumiem.

Jāsaka gan, ka ne jau visu par

Raksta autore šovasar Baltimorā, LĀZA konferencē, kopā ar dzīvesbiedru, Iecavas Veselības centra direktoru MD Sandri Kaidaku

katru *galviņu* paredzēto naudu pilnā apjomā Nacionālais veselības dienests (NVD), kas ir starpnieks starp valsts maku un ģimenes ārsta praksi, ārstam izmaksā. Lai saņemtu valsts finansējumu, ģimenes ārsti ik gadu slēdz līgumu ar Nacionālo veselības dienestu un ik mēnesi tam atskaitās par to, ko padarījuši. Ja dienests uzskata, ka valsts naudu ārsts tērējis nelietderīgi, tad no šīs pašas kapitācijas naudas nelietderīgais pārtēriņš tiek ietu-

rēts. Ik mēnesi ārstam izmaksā mazāk par 90% no kapitācijas naudas, bet papildu procentus maksā tad, ja ārsts izpildījis kvalitātes kritērijus, ko arī nosaka NVD līgums. Ja ārsts strādājis ļoti, nu ļoti labi, un NVD nav nekādu aizrādījumu par ārsta darbu, tad par attiecīgo periodu var cerēt saņemt 100% kapitācijas naudas, bet tas gan neizslēdz iespēju, ka nākamajā periodā būs kādas kļūdas un naudu atkal nemaksās. Man ļoti labi zināms

kāds lauku ģimenes ārsts, kas medicīnai bija atdevis vairāk nekā piecdesmit darba gadu, vēstulē no NVD uzzināja, ka, neskatoties uz savu rūpīgo un godprātīgo darbu, ir... palicis valstij parādā. Tas tad arī bija pēdējais viņa ārsta darba gads.

No Latvijas aizbrauc gan ārsti, gan medicīnas māsas. Aizbrauc arī iedzīvotāji – pacienti. Lielais jautājums – kāpēc valdībai maksāt par tiem, kuŗu Latvijā vairs nav un valstij nodokļus nemaksā, bet kapitācijas nauda par viņiem vēl arvien nonāk ģimenes ārstu praksei? Un mūžīgais jautājums – ko darīt? Valdības un ārstu viedokļi atšķiras. Ir streiks. Nesaskaņas turpinās, bet aizbraukušie šo sociālo nedrošību un veselības aprūpes sistēmas vājumu min kā vienu no nopietnākajām Latvijas problēmām, lai gribētu te atgriezties.

Svešvārdu vārdnīcā termina *kapitācija* nav, ir tikai *dekapitācija* – [lat. *decapitatio*] – galvas nociršana, atdalīšana no ķermeņa. Ja domājam analogijās, tad kapitāciju varētu skaidrot kā galvas pievienošanu. Vai ir cerība, ka tā notiks Latvijas sabiedrībā? Tāds ir jautājums. Kāda ir atbilde?

REPLIKA

“Kā pa miglu...”*

LIGITA KOVTUNA

Atgriezies no skaistajiem svētkiem Baltimorā, kur piedalījies arī LĀZAS jubilejas konferencē ar klātiem galdiem un saturīgiem profesionālajiem referātiem, raudzījies iedziļināties Latvijas ziņās, ko biju palaidusi garām. Viena, no satraucošākajām – streiko ģimenes ārsti! Ir nemierā ar “kapitācijas naudu”. Neslēpšu savu tumsonību – ņemu un šķiru vaļā “Svešvārdu vārdnīcu”. Neatradu tajā vārdu *kapitācija*. Vaicāju saviem visādi gudrajiem kollegām – puse no viņiem zināja, otra puse – ne. Zvanīju draudzenei Mārai uz *Latvijas Avīzi* – viņa ir zinīga medicīnas jautājumos. Māra paskaidroja, kastā par naudu un teica – ja jau tev nepatīk svešvārdi, saki “galvasnauda”. Nu labi, man skaidrs, bet kā manas mājas sētnieks Ojārkungs un santechniķis Vasja dabūs zināt, kāpēc viņu valstī streiko ģimenes ārsti? Tāpēc taču pie valdības un ministrijās strādā saziņas speciālisti, kam ikkatra vissīkākā in-

formācija jāaizvada līdz vienkāršās tautas ikvienam pārstāvim! Braucot mājās no darba, nelikos mierā un vaicāju taksistam, vai viņa zina, kas ir “kapitācijas nauda, par ko cīnās ģimenes ārsti un streika dēļ ir ierobežota piekļūšana pie viņiem”. Nezinot vis. Ķīmiskās tīrītavas pieņēmeja, strādīgā un jaukā Iriņa arī ielēta acis, bet es uzrunāju aiz manis stāvošo kungu, krievu vīru apmēram manos gados. Uz manu vaicājumu “vai jūs zināt, kas ir kapitācijas nauda”, viņš krieviski atbildēja: “Uma ne *priložu*”, kas latviski nozīmē – “nav ne miņas”. Kad nu arī viņam paskaidroju, vīrs latviski ar krievu akcentu man atteica: “Miļa kundze! Valdība dzīvo savu dzīvi, mes, tauta, savu!”

Vai tā būtu atbilde uz dakteres Kamenas Kaidakas jautājumu?

*Virsraksts patapināts no Ilmāra Dzeņa dziedātās “Kā pa miglu mana dzīve iet/Kā pa miglu, kas nekad nepāriet...”

Karikatūras autors: Zemgus Zaharāns

ASTRĪDA JANSONE

Vēl viena Latvijas patriote

Šoreiz mans stāsts par kādu jauku dāmu, kuŗu uz Latviju ir atveduši trimdas bērnbērni. Viņa dzimusi ārpus Latvijas, bet tagad dzīvo un strādā Latvijā, un savus bērnus ģimene audzina Latvijā. Viņu sauc *Carolina* Vītola, viņa ir Viļa Vītola IV dzīvesbiedre. Mūsu saruna notiek nupat jūlijā, un uz tikšanos *Carolina* paņēmusi līdzi savā uzņēmumā ražotus produktus – firmas *Rūdolf*s pudelītes ar ļoti garšīgu dažādu augļu maisījumā kombinētu dzērienu, ko nosaukuši par smūtijū. Un vēl arī bērniem domātu kečupu, kas nosaukts par kečupiņu. Smūtijam labāks vārds par atvasinājumu no amerikāņu *smoothy* nav atrasts, bet to jau saprotu tik un tā.

Carolina stāsta: “Esmu dzimusi Venecuēlā netālu no galvaspilsētas Karakasas, mazā pilsētiņā *Valencia*. Tur dzīvojam, kad biju maziņa, tad pārcēlāmies uz pašu Karakasas. Ģimenē bijām četri bērni, man ir viens brālītis un vēl divas māsas. Vili iepazīnu universitātē, abi mācījāmies būvzinātnieku zinātni. Interesanti sagādījās – mēs ar Vili kādu vakaru kopā mācījāmies viņu mājās, un tēvs man atbrauca pakaļ. Viļa tēvs atvēra durvis un pārsteigumā iesaucās: “Es taču tevi pazīstu – mēs mācījāmies vienā kursā!” Vēlāk uzzinājām arī to, ka mana māsa mācījāsies arhitektūru vienā kursā ar Viļa māsu, bet otra Viļa māsa mācījāsies kopā ar manu brāli. Pēc tam draudzējāmies ar Vili gadus piecus un tad apprecējāmies. Tas bija pirms 22 gadiem, un abi mūsu bērni piedzima Venecuēlā. Vilitis 1997. gadā, Andrea – 2004. gadā. Tad Venecuēlā sākās laiks, kad bija skaidrs – vairs nebūs labi, Čavess pārņēma valdību, mēs sākām saprast, ko nozīmē komūnisms. Daļa mūsu ģimenes jau bija šeit, Latvijā, un mēs skaidri sapratām, ka no Venecuēlas labāk doties prom.

Tas noteikti bija pats labākais lēmums, ko varējām pieņemt! Nu pirmais jautājums bija, ko darīt? Nolēmām braukt uz Ameriku, kur arī nodzīvojam četrus gadus. Sākumā bija itin viegli, maina nelikās tik milzīga, turklāt mēs abi runājām arī angļu valodā. Viļa tēvs Latvijā jau bija iedzīvojis un stāstīja, ka te ir daudz iespēju, un tā mēs pēc četriem Amerikā pavadītiem gadiem nolēmām pārcelties uz Latviju. Šogad apritējuši divpadsmit gadu, kopš esam te. Nopirkām māju Ķīpsalā netālu no Viļa vecākiem. Mums bija svarīgi būt tuvumā radiem, jo bērni vēl bija mazi un viņiem bija svarīgi būt kopā ar vecvecākiem, ar brālēniem un māsiņām. Vilis ar bērniem vienmēr runāja latviski, bet es ar viņiem runāju spāniski. Tagad viņiem ir trīs valodas – latviešu, angļu un spāņu. Sākumā mazais Vilis gāja Starptautiskajā skolā, vēlāk pārgāja uz latviešu skolu, jo mēs domājām, ka tas ir svarīgi, ja jau mēs dzīvojam Latvijā. Zinājām, ka lat-

viešu skolā viņam būs vairāk draugu, jo starptautiskā skolā ik pa pāris gadiem skolēni mainās un labākie draugi bieži dodas prom. Esmu ļoti priecīga par šo lēmumu, jo tagad bērni vairs nejūtas kā ārzemnieki. Savukārt, ja mēs to maiņu būtu izdarījuši tūlīt pēc pārcelšanās no Amerikas, tā būtu bijusi pārāk strauja. Dēls skolu ir pabeidzis, bet Andrea vēl turpina iet Rīgas Valsts vācu ģimnazijā. Vilis jau divus gadus mācās mehanisko inženierzinātni Anglijas universitātē. Andreai vairāk interesē sociālā komunikācija. Pati palīdzu dzīvesbiedram Vilim viņa uzņēmumā. Sākumā bija tikai noliktavas, kur cilvēki varēja novietot savas ne vienmēr vajadzīgās mantas, tagad ir pievienojies arī bioloģiskā bērnu ēdiena ražošanas uzņēmums *Rūdolf*s. Sākumā ar tām noliktavām gāja grūti, jo šeit, Latvijā cilvēki ko tādu nemaz nepazīna, mantas glabāja nedrošos šķūņiņš, tagad noliktavas ir pilnas. Es mēdzu smiet, ka esmu Vilim bez-

maksas sekretāre. Tagad mēs vairāk koncentrējamies uz eksportu. Bieži braucam uz ārvalstu izstādēm, jo abi pārvaldām vairākas valodas, tur arī izrādām savu produkciju. Pētām tirgus iespējas dažādās zemēs, un jau esam atraduši jaunus tirgus. Eksportējam savas preces uz kādām 15 zemēm, un tas ir veiksmīgi, ievērojot, ka mūsu uzņēmums ir jauns. Eksportēt sākām tikai pirms pāris gadiem, un tagad mūsu klienti ir pat dažās arābu valstīs. Ir brīnišķīgi strādāt darbu, kam tu tici un kas tev pašai patīk! Tad ir lepnums par padarīto. Bija tāds prieks dzirdēt, ka Taivānā, viesnīcā, kur mūsu paziņa apmeties, suveniņu veikala plauktā redzējās *Rūdolf*a ievārijumu burciņas.

Dzīve Latvijā mums ļoti patīk. Protams tik labi nepatīk laika apstākļi! Sevišķi slikta ir šī vasara, jo vēl arvien jūlijā jāvalkā siltas jakas. Vilim sākumā ļoti nepatika ziemas, viņš necieta aukstumu, bet man gan tās četras sezonas gadā patīk ļoti! Šogad arī man liekas, ka aukstais laiks ir pārāk garš. Vasarās daudz laika pavadām laukos, kur Viļa vecākiem ir īpašums.

Latvijā, kā man šķiet, cilvēki var justies droši. Un liekas, ka cilvēki, kas dzīvojuši tikai šeit, to neprot novērtēt. Viņi uztraucas, ka nozagta viena mašīna, bet nemaz neapjēdz, kas notiek pasaules lielajās pilsētās. Tā taču ir supersajūta, ka nav ik brīdi jāuztraucas par bērniem – ka tik kaut kas ļauns nenotiek! Rīgā mums arī patīk tas, ka te viss ir tik tuvu. Bērniem līdz skolai – tikai 15 minūtes, uz veikalu jāiet ne vairāk kā 15 minūtes. Visur var nokļūt kājām vai ar sabiedrisko transportu. Autobuss, ar kuŗu bērni dodas uz skolu, piestāj tieši pretim mūsu mājai un pie skolas apstājas gandrīz tās durvju priekšā. Skolēniem tas

ir arī par brīvu. Salīdzinot ar to, kas tagad notiek Venecuēlā, Rīgā dzīve ir īsta miera osta. Man vēl divas māsas un vecāki dzīvo Venecuēlā, par viņiem bieži domāju. Vecāki domā, ka viņi ir par veciem, lai kaut kur pārceltos, bet mēs esam laimīgi, ka tur vairs nedzīvojam. Sāp sirds, ka Venecuēlā vēl arvien ir arī daudz latviešu ģimeņu, kam nav drosmes vai gribas kaut ko jaunu meklēt. Viņi arī vēl netic, ka te Latvijā daudz kas ir mainījies pēc padomju okupācijas. Mēs jau varētu daudziem palīdzēt, bet ja cilvēks pats negrib neko mainīt...

Mani vecāki un citi radiņi vismaz reizi gadā brauc pie mums ciemos. Vecākiem šeit patīk ļoti, ļoti. Izņemot to, ka viņi var te pavadīt tikai vasaras. Kad aicinām Ziemsvētkus pavadīt kopā, viņi atsaka, ka te ir daudz par aukstu. Un tomēr atceras, ko Latvijas Ziemsvētkos redzēja – sarmu, un tas bija tas brīnišķīgākais skats, ko varu iedomāties. Tā bija auksta, bet arī ļoti skaista ziema. Mamma tomēr apgalvo, ka turpmāk brauks pie mums ciemos tikai vasarā. Šovasar viņi nebrauks ciemos, bet nākamvasar, kad Andrea beigs skolu, plāno ierasties. Varbūt atbrauks arī māsas, jo visiem radiem, kas te ir bijuši, Latvijā ļoti patīk. Viņi redz, ka gadu no gada kaut kas uzlabojas, zeme kļūst arvien skaistāka.

Mēs ar Vili neesam bijuši Venecuēlā tieši 12 gadus.”

Mana saruna ar *Carolinu* ir galā, un es bezgala priecājos, ka man pašai bijusi izdevība tuvāk iepazīt un jums pastāstīt par jauku sievieti, kas no pasaules otras malas te nonākusi līdz ar vienu latviešu trimdas bērnbērnu, kuŗai te patīk un kuŗa ir laimīga, ka var dzīvot Latvijā, ka var arī savus bērnus te audzināt. Ne daudz gados viņa ir iemācījusies latviešu valodu un kļuvusi par patiesu Latvijas patrioti.

Iegriezieties pa ceļam uz Rundāli un Mežotni!

LIGITA KOVTUNA

Kad no Rīgas izbraukts caur Ķekavu un skaisto Iecavu, kreisajā pusē pagriezies pa kreisi ievēd vēsturiskajā grāfa Pālena parkā, kur zem daudzpiersdzējušu koku lapotnēm urdz Iecaviņa. Pēc pārsimt metriem skatienu piesaista neliels, gluži teiksmains namiņš sakoptā ainavā – tas ir parka sarga namiņš, kur tagad mājīgā kafejnīcā ar nosaukumu “Upene” saimnieko jauna vietējo latviešu ģimene – **Reinis** un **Līga Rupuļi**. Saimnieki uz sveķ, ka kafejnīca ir īpaši draudzīga ģimenēm, un kā nu ne – meitiņai Sabīnei drīz piepulcēsies brālītis. Kafejnīca ir pievilcīga ne vien ar tās kluso privātumu – septiņi astoņi viesi var sasēst pirmā stāva zālītē ar kamīnu, maza kompanija augstākā, kur īpaša telpa atvēlēta bērniem, lai tie paspēlētos, kamēr pieaugušie izrunā savas gudras runas. Padomāts arī par mazuļiem, kas

Saimnieki pie vēsturiskajam parka sarga namiņa namdurvīm

jāpārgērbj – tam ierīkots īpašs galdiņš.

Arī ēdienkarte sastādīta visām paaudzēm. Šai vietā īpaši domāts par ēdiena kvalitāti – ēdienkarte neliela, vien dažī ēdieni, bet paēdis būs gan lauku ēdma-

nas cienītājs, gan veģetārietis, gan tāds, kam prāts nesas uz saldumiem. Produkti tās pašas dienas ritā sagādāti no vietējiem zemniekiem. Vai atceraties, kā garšo kāļi? Ticiet man – lieliski, biezenī kopā ar burkāniem un

Mazā Sabīne aicina paspēlēties kopā

svaigu malto gaļu. Pati saimniece stāv blakus pavāram pie plīts un pati izdomā ēdienu kombinācijas. Īpaši Līgai patīk gatavot saldus ēdienus – todien bija upeņu krēms. Triju ēdienu pusdienā pusdienlaikā izmaksā

Viesmīlei Martai, šķiet, nav lielāka prieka, kā jūs pacienāt

5,- eiro. Ja tā, kā mēs ar kolleģu, izvēlēsimies sevīna stilbiņu, būs jāsamaksā tikai dažus eiro vairāk. Un pēc pusdienām – gluži par brīvu jauka pastaiga koku paēnā, svaigi svaigā gaisā un pasakainā ainavā.

Atvērtais grāmatu skapis Latviešu centrā Minsterē

DINA KRASTIŅA

Kopš 2012. gada, ar Latviešu Centra Minsterē (LCM) atbalstu aktīvi un radoši darbojas Latvijas Kultūras ministrijas un Latvijas Nacionālās bibliotēkas financēta lasīšanas veicināšanas projekta "Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija" dalībnieki. Programmas mēr-

ķis ir lasītprasmes veicināšana, diskusijas par grāmatām, augstvērtīgas literatūras izplatības sekmešana.

Katru gadu LCM lasīšanas projekta ietvaros ir īstenotas dažādas interesantas un lietderīgas idejas: lasītāji ir iepazīlušies ar vietējo bibliotēku, Zentas Mauriņas, Kostantīna Raudives, Jāņa Jaunsudrabiņa pieņemšanas muzejtelpām, radījuši paši savu stāstu un ilustrāciju grāmatu "Es un mana Latvija", veicinājuši interesi par literatūru.

Latviešu Centrs Minsterē jau izsenis bijis aktīvs kultūras vēstnesis. Uzsākot šā gada žūrijas darbu, dalībnieki ir realizējuši projekta koordinātores Dīnas Krasītiņas sen lolotu ideju – dāvājuši savai grāmatai vēl vienu mūžu, izveidojot Latviešu centrā atvērtu grāmatu skapi.

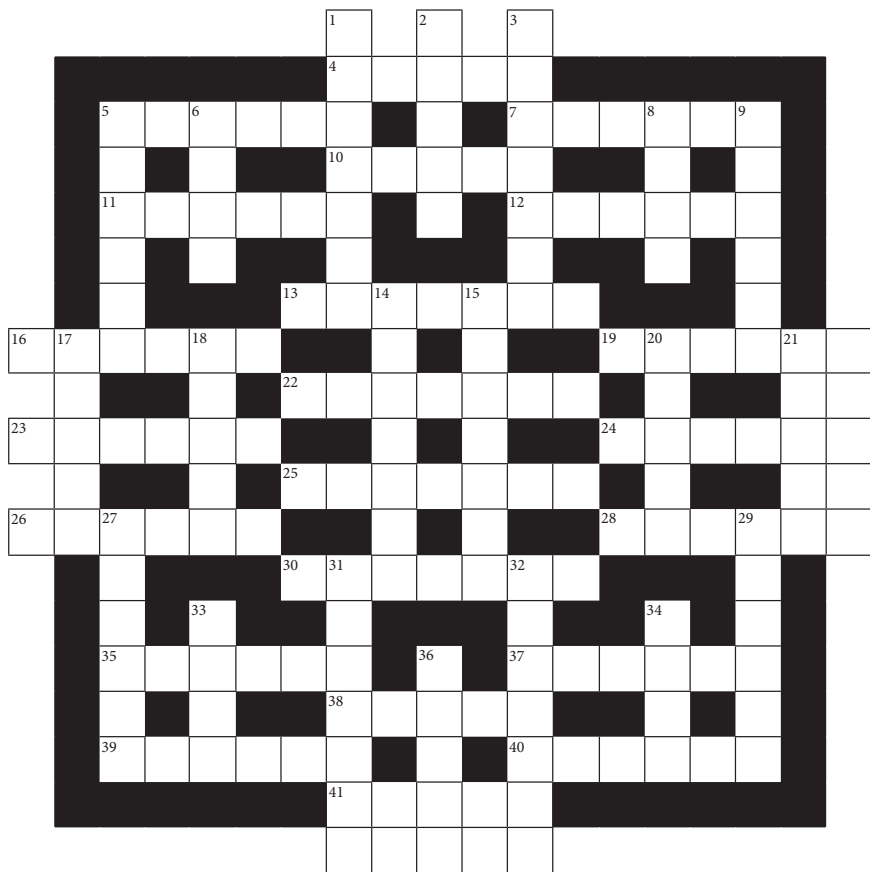
Turpmāk, lai lasītu grāmatas, nebūs tās obligāti jāpērk vai jādodas uz bibliotēku, jo nu neatkarīgi no LCM darbalaika grāmatas varēs aizņemties no brīvi pieejama grāmatu skapja. Ikviens var atnest savas personīgās izlasītās grāmatas, ievietot tās plauktos un izvēlēties sev tikamu grāmatu no grāmatu skapja, protams, bez maksas. Dalībnieki arī lūgti ierakstīt vēlējumu savā grāmatā vai Viesu grāmatā, kurā būs pieejama grāmatu skapī.

Ar neviltotu dāvināšanas prieku un sirsnību pirmās grāmatas atvērtajam grāmatu skapim 2017. gada 8. jūlijā dāvāja "Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijas 2017" dalībnieku ģimenes un LCM valdes priekšsēde M. Rācenāja.

Ikviens aicināts apciemot Latviešu Centru Minsterē, atvest savu grāmatu, lasīt latviešu valodā, kā arī līdzdarboties lasīšanas veicināšanas žūrijas projektā! Citējot Z. Mauriņu: "Prieks ir izstarot un izdalīt to, kas mums pieder, vienalga, vai tā būtu maize vai māja, doma vai sapnis, un zināt, ka ir kāds, kas to saņem".

Sastādījis KĀRLIS PĒTERSONS

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Līmeniski. 4. Saules dievs ēģiptiešu mitoloģijā. 5. Karpu dzimtas zivs. 7. Kaņaskolas audzēknis. 10. Augsts stāvspogulis. 11. Eskimosu, aleutu laivas. 12. Pārdroši rīkoties. 13. Šacha figūra. 16. Latviešu rakstnieks (1879-1945). 19. Sieviešu cepurei piespaužams rotājums. 22. Apdzīvota vieta Ogres novadā. 23. Deserta vīna šķirne. 24. Grezns monarha sēdekļis. 25. Daugavas pieteka. 26. Dāvanas. 28. Viegla materiāla pagaidu mitnes. 30. Tēls R. Blaumaņa lugā "Skroderdienas Silma-

čos". 35. Figūras projekciju rasējumi plaknē. 37. Pilsēta Itālijas ziemeļrietumos. 38. Kolektīva palīdzība. 39. Gaistošu, aromātisku vielu koncentrāts, ko pirms lietošanas atšķaida ar ūdeni. 40. Skatuves mākslas veids. 41. Pilsēta Igaunijas ziemeļaustrumos.

Stateniski. Konditorejas izstrādājums. 2. Latvijas pirmskaņa flotes zemūdene. 3. Kaņaspēka apakšvienības apsardzībai, pavadišanai. 5. Japānas ķirsis. 6. Līdzdalības iemaksa kopīgā uzņēmumā. 8. Pielūgsmes objekts. 9. Zemnie-

ka darba piederums. 14. Latviešu rakstnieks, filozofs (1909-1974). 15. Ēdienreize. 17. Mācību telpa skolā. 18. Valsts galvaspilsēta Eiropā. 20. Latviešu aktrise (1941). 21. Veikli paņēmieni. 27. Apdzīvota vieta Gulbenes novadā. 29. Grāmatu izdevniecība Rīgā. 31. Apdzīvota vieta Tukuma novadā. 32. Dzīvojamās telpas. 33. Nemākulīgs dzejolis. 34. Valsts galvaspilsēta Eiropā. 36. Jupitera pavadoņi.

Krustvārdu mīklas (Nr. 27) atrisinājums

Līmeniski. 1. Mise. 3. Skūt. 10. Milti. 11. Dabūt. 12. Makrons. 13. Kāpas. 16. Virsa. 19. ISIS. 20. Okra. 22. Rozīne. 23. Indija. 24. Šahs. 26. Vērst. 29. Bomis. 32. Sji. 33. Rivjēra. 35. Aga. 36. Rondo. 37. Žests. 38. ASV. 39. Jersika. 40. Iet. 42. Evita. 45. Svilt. 48. Ēkas. 50. Norise. 52. Luksus. 53. Vīza. 54. Zāle. 55. Grams. 59. Spēja. 62. Pelavas. 63. Šmorē. 64. Klārs. 65. Dati. 66. Beta.

Stateniski. 2. Stradiņš. 4. Klīnika. 5. Dimā. 6. Etna. 7. Dorē. 8. Fani. 9. Hūns. 14. Plītē. 15. Siers. 16. Vairo. 17. Rudzi. 18. Grīns. 21. Čakla. 25. Atver. 26. Virve. 27. Renci. 28. Troja. 29. Bažas. 30. Masti. 31. Sasit. 34. Ēlija. 38. Amons. 41. Tāsi. 43. Vaina. 44. Tiev. 46. Vāles. 47. "Lakmē". 49. Stārstāte. 51. Dziedēt. 56.... Romu. 57. Miro. 58. Gans. 60. Pils. 61. Jūra.

ĪSZIŅAS

Ventspils pilsētas kamerkoris **Ventspils no 16. līdz 23. jūlijam** notikušajā *Nāciju Grand Prix Rīga 2017* un 3. Eiropas koŗu olimpiādā, piedaloties Atklātā konkursa kategorijā *Folklor a capella* diriģenta Aigara Meri vadībā, ieguva Zelta diplomu un uzvarētāja titulu, bet pēc tam arī Zelta medaļu un augstāko sasniegumu – *Nāciju Grand Prix 2017* čempiona titulu. Kamerkorim šogad aprit 15 gadi.

Valkā 6. augustā plkst. 18 pilsētas kultūras namā notiks mūzikālas izrādes "Valka. Latvija. Brīvība." Pirmizrāde, kas veltīta **Latviešu Pagaidu Nacionālajai padomei**. Izrāde veidota pēc Valkas novada domes iniciatīvas, sadarbibā ar Latvijas Nacionālo teātri. Lugu pēc pasūtījuma uzrakstījis Eduards Liniņš, režisors – Gundars Silakaktiņš, scēnografs – Aigars Ozoliņš. Galvenajās lomās Zane Dombrovska un Raimonds Celms, aktieŗi Ivars Puga, Kārlis Reijers, Ivars Kļavinskis, Ģirts Liuziniks un citi.

Liepājas koncertzālē Lielais dzintars no 3. līdz 6. augustam notiks III Liepājas mākslas forums, kurā ar laikmetīgās mākslas izstādi – skaņu instalāciju "Dzintara diptihs" atklās komponists un skaņas pētnieks Josue Moreno no Somijas. Profesors Gotfrīds Vīllems Rāss no Beļģijas izveidojis robotu instrumentu orķestri, austriešu choreografs *Tobias M. Draeger* piedāvās dejas izrādi "Ikdiens trakums" (*Daily Madness*). Tā katru dienu būs iepriekš neredzēti pārsteigumi.

Lauku tūrisma asociācija "Lauku ceļotājs", gatavojoties Latvijas valsts simtgadei, izveidojis maršrutus Latvijas apceļošanai – "7 Latvijas valstiskuma veidošanās ceļi". Tas ir **Līvu ceļš** (Ventspils-Kolka-Rīga-Saulkrasti-Ainaži), **Hercoga Jēkaba ceļš** (Jelgava-Dobele-Tukums-Kuldīga-Jūrkalne), **Brīvības ceļš** (Rīga-Liepāja-Dobele-Saldus-Skrunda-Durbe-Grobiņa), **Baltijas ceļš** (1989. g. 23. augustā, Viļņa-Rīga-Tallina, Latvijā: Bauska-Rīga-Sigulda-Cēsis-Valmiera-Rūjiena), **Daugavas ceļš** (Pa Likteņupi), **Gaismas ceļš** un **Māras ceļš**.

Kolkai – 630 gadi. Kā apdzīvota vieta (sākotnēji – *Domesnes*) pirmo reizi minēta 1387. gadā. Kolka (libiski-*Kūolka*) ir Kurzemes pussalas tālākais ziemeļu punkts. Kolkā atrodas Līvu centrs *Kūolka*, kur savākta 19. – 20. gs. libiešiem raksturīgo etnografisko priekšmetu kolekcija, grāmatas un raksti libiešu valodā. Tūristus piesaista Kolkasrags, kur vērojama Baltijas jūras un Rīgas jūras liča viļņu saskare. Rags kā zemūdens sēklis turpinās līdz 5 km attāļajai Kolkas bākai.

Latgales zoodārzam Daugavpilī – 25 gadi. Pirms tam tas bija neliels privāts zinātnieku veidots "Daugavpils akvaterārijs". Zoodārzs ir zinātniskās darbības vieta, kur tā izveidotāja un direktora Dr. biol. Mihaila Pupiņa vadībā strādā četri zinātņu doktori, sadarbojoties ar Daugavpils universitāti. Zoodārza projekts uzvarēja Latvijas vides aizsardzības fonda Latvijas simtgadei veltītajā konkursā, tāpēc uzsākta hidrobiontu ekspozīcijas veidošana ar Latvijā mītošiem un eksotiskajiem dzīvniekiem.

Rāznas nacionālajam parkam – 10 gadi, tāpēc 5. augustā notiks pirmā Ceļotāju diena, kur aicināts ikviens doties aizraujošā ekskursijā, pārgājienā vai velobraucienā pa maršrutu: Rēzekne-Lūznava-Līpuški-Andrupene-Rēzekne. Lai iepazītu parka nacionālās dabas bagātības un Latvijas vienu no lielākajiem Rāznas ezeru, ko dēvē par Latgales jūru. Dabas izglītības centrā "Rāzna" būs skatāma Latvijas Dabas fonda veidotā brīvdabas izstāde, kā arī demonstrēs filmu "Divi ezeri. Viens dumpis".

Latvijas lauksaimniecības muzejam Talsos – 30 gadi, kur piedāvā iepazīties ar lauksaimniecības nozaru attīstību, saimniekošanu un dzīvi Latvijas laukos no 19. gs. beigām līdz mūsdienām. Sākot no tehnikas un beidzot ar saimes istabu, kur iespējams justies kā mājās – piesēst pie ratiņa vai sena auto stūres, gan izmēģināt graudu malšanu un citu. Apskatāma arī izstāde "No grauda līdz maizei".

Kurzemē, Raņķu pagastā, vācu investora uzņēmums SIA Granova ir vienīgā valstī, kas 120 ha audzē cigoriņus. Piecu gadu laikā pirmā labā raža bijusi pērn. Cigoriņu pārslas eksportē (550 eiro par 1 tonnu) uz Poliju, kur iegūst ekstraktu, kurā pievieno šķīstošai kafijai *Inka*. Tālāk tā tiek eksportēta uz vairāk nekā 80 valstīm.

Latvijā līdz 1. jūnijam kopumā tika sarazoti 36,763 miljoni litru alus – par 21,12% vairāk kā pērn šajā pašā laikā, liecina Valsts ieņēmumu dienesta (VID) apkopotie akcīzes preču aprites rādītāji. Latvijā ievesti 39,649 miljoni litru alus (par 6,55% vairāk), bet no Latvijas eksportēti 10,841 miljoni litru alus (par 3,1 vairāk).

AS Rīgas dzirnavnieks ir viens no lielākajiem graudu pārstrādātājiem Baltijā, kas tagad aktīvi slēdz līgumus ar lauksaimniekiem par jaunās ražas piegādi. Šogad vairāk iepirks auzas, jo palielinājies to produktu ražošanas apjoms.

Latgalē, Dvietes parka "Dzirnavās" notika sarīkojums "No grauda sākas dzīvība...". Augusts ir graudaugu novākšanas mēnesis, kas mudināja pulcēties Ilūkstes novada saimnieces, lai ierādītu rudzu un baltās maize cepšanas prasmes lieliem un maziem, kā arī apmānītos receptēm.

Jēkabpils reģionālajā slimnīcā no 2. līdz 4. augustam notiks 2. Labdarības akcija "Dzīvo vesels", kur būs iespēja saņemt bezmaksas konsultācijas un operācijas cilvēkiem ar invaliditāti, pensionāriem un politiski represētajiem. Akcijas iniciators ir "Latvijas Iepņums 2016" traumatologs ortopēds Kaspars Ūdris. Pēc viņa iniciatīvas jau pērn tika uzsākta Labdarības akcija, kurā atbalstīja citi mediķi.

Valmierā no 4. līdz 6. augustam norisināsies 2. Valmieras vasaras teātra festivāls, kur būs redzami septiņi jauniestudējumi. Gaujas Stāvo krastu Sajūtu parkā pirmizrādi piedzīvos arī skaņas izrāde, audiālā instalācija koncerta formā – versija par Rūdolfa Blaumaņa novele "Purva bridējs".

Īsziņas sagatavojusi Valija Berkina

LETA
nacionālā informācijas aģentūra

Marijas iela 2, Rīga, LV – 1502

marketing@leta.lv

+371 – 672 225 09

www.leta.lv

BRĪVĀ LATVIJA

MEKLĒJIET MŪSU KONTUS:

www.facebook.com/brivalatvija

[www.twitter.com @briva_latvija](http://www.twitter.com/@briva_latvija)

www.brivalatvija.lv

MATĪSS KUKAINIS

ADVOKĀTS AR TIESĪBĀM
ASV UN LATVIJĀ.

- Mantošana.
- Īpašuma pirkšana un pārdošana.
- Meža apsaimniekošana un pārdošana.

Valņu iela 3, Rīga, LV-1050

matiss@sk-legal.com

+371 28390346

SĒRAS

Tu esi mūžībā no mums aizgājusi,
bet mūsu sirdīs Tu vienmēr paliksi...

ZAIGA ĀBOLIŅA KANGERE,
dzimusi Rinkuss

Dzimusi Madonā/Praulienā 1921. gada 16. jūnijā,
mirusi Minsterē, Vācijā, 2017. gada 21. jūlijā

Viņu mīļā piemiņā paturēs
dēli Viktors, Kārlis un mazbērni Māra, Tarmo, Andris

Mūsu mīļais vīrs un tēvs
INDULIS OZOLS

Dzimis 1923. gada 16. oktobrī Valmierā,
pēc ilgstošas slimības miris 2017. gada 21. jūlijā
Velbertā, Vācijā

Atpūties mierā, vecais kaņavīrs...

Sylvia un Dainis Ozols

Vēlaties uzzināt
par tautiešiem Lielbritānijā?

www.latviesiem.co.uk

Esi mūsdienīgs!

www.307.lv
Sludinājumus laikrakstā
BRĪVĀ LATVIJA
iesniedz ērti
no sava datora

307LV

ATMIŅAS PAR ESLINGENU

Šai grāmatā apkopoti trīs desmiti stāstu
par Eslingenā – “mazo Latviju”,
kas pastāstīti un no vēstures dzīlēm
izņemti šodien – 70 gadu pēc...
Te daudz foto, kuŗās vietas un sejas, kas
vēl tik daudziem no jums atmiņā un
pazīstamas. Noteikti arī jūsējās, ja esat
eslingenietis. Ja vēlaties pakavēties
atmiņās, iegādājieties šo grāmatu!

Ja nebijāt Eslingenā šovasar, bet vēlaties lasīt šos
stāstus, grāmatu nosūtīsim pa pastu.
Cena 20,- EUR, t.sk. pasta izdevumi
Rakstiet: redakcija@brivalatvija.lv

NEKROPOLE

PERSONU, NOTIKUMU UN KĀPU KULTŪRVĒSTURISKA ENCIKLOPĒDIJA

Aicinām atbalstīt virtuālo enciklopēdiju
Nekropole.info arī materiāli,
veicot mērķa ziedojumus. Šis ir unikāls projekts, kuŗam nav analoga
pasaulē. Mēs tveram pasaules aizejošo vēsturi, par centrālo asi, ap
kuŗu viss griežas, liekot Latviju.
Tas varbūt ir ambiciozi, bet – kuŗš gan darīs, ja ne mēs paši?!

Skatiet – www.nekropole.info!

Brīvā Latvija

reklāmas cenas Latvijā

Cena – 1,15 eiro
par cm² ierāmējumā
Atlaides par reklāmas
publicēšanas biežumu:

- Atkārtotot vienu un to pašu
reklāmu 2 reizes, paredzēta
atlaide 10 % apmērā no
parastās cenas.
- Atkārtotot vienu un to pašu
reklāmu 3 reizes, – 15 % no
parastās cenas.
- Atkārtotot vienu un to pašu
reklāmu 4 reizes un vairāk,
– 20 % no parastās cenas.
- PRIVĀTSLUDINĀJUMIEM:
0,60 eiro par 1 cm²
ierāmējumā.
- SĒRU SLUDINĀJUMS:
NB! 60 eiro

Pasta adrese:

Gertrūdes iela 27

Rīga, LV - 1011

Tālrunis + 371 67326761

Tālrunis +371 67326784

Darba laiks:

Pirmdien – 9-17

Otrdien – 9-17

Piektdien – 9-15

BRĪVĀ LATVIJA

Latvijas reģ. nr. 1144.

Rietumeiropas latviešu laikraksts,
iznāk sestdienās, 48 reizes gadā.

Izdevēji: Brīvās Latvijas izdevēju kopa (BLIK)

Redaktore: Ligita Kovtuna

Brīvā Latvija redakcija – Gertrūdes iela 27, Rīga,
LV-1011 (Darba laiks P.O: 9-17, Pk: 9-13)

Tālrunis (redakcija) +371 67326761, +371 29439423,

Tālrunis: +371 67326784.

e-pasts: redakcija@brivalatvija.lv

Administrācija: Sarmīte Janovskis (admin.)
Lilac Cottage, 18 Lauds Road, Crick Northants.
NN6 7TJ. Tālrunis: 01788823438, fakss 01788822441.
Kārto visas sēru un citu sludinājumu maksas;
pieņem Rietumu abonementus, izņemot
Vācijas un Zviedrijas.

Pārstāvniece Anglijā: Terēze Bogdanova, tālr.:
07788790952, e-pasts: terezebogdanova@inbox.lv

ABONEMENTA MAKSA:

Lielbritānijā: 6 mēnešiem GBP 75; 12 mēnešiem
GBP 145. Samaksu ar čeku, PO vai naudā
(ierakstītā sūtījumā) sūtīt laikraksta administrācijai
(adrese sk. augšā), uz vārdu Brīvā Latvija. Maksājot
Liel-britānijā par Latvijas gada abonementu GBP
40

Zviedrijā: 6 mēneši SEK 875; 12 mēneši SEK 1550.
NAUDAS PĀRVEDUMI: LETTERNAS RIKS-
FÖRBUNDI SVERIGE/BRĪVĀ LATVIJA (Wall-
ingatan 34, 5 tr, S-111 24, Stockholm, Plusgiro 11
47 46 - 1). Paziņojumus, sludinājumus, reklāmu
sūtīt uz Rīgas redakciju. Abonentu administrāto-
re +371 26134315, red. +371 67326761, e-pasts:
redakcija@brivalatvija.lv

Naudas pārvedumi Vācijā: 12 mēn. – 155 eiro;
6 mēn. – 85 eiro; BL kods Lettische Gemein-
schaft, Salzmannstr. 152, 48159 Münster. Post-
bank Hamburg, BLZ 200 100 20, kods IBAN:
DE94200100200271751204, BIC: PBNKDEFF.
Adrese abonēšanas jautājumiem: Nils Ebdens,
Lettische Gemeinschaft in Deutschland e. V.,
Frankfurter Str. 54, D-35440 Linden, tālr.
+49 6403 940933, e-pasts: info@lk-v.de

Citās Eiropas zemēs: 6 mēnešiem 85 eiro;
12 mēnešiem 155 eiro. Naudas pārvedumi ar čeku
uz Brīvā Latvija (adrese kā augšā).

ASV un pārējās pasaules valstīs 6 mēnešiem
USD 110,-; 12 mēnešiem USD 205,-.

Latvijā: 6 mēnešiem 33 eiro, 12 mēnešiem
55 eiro.

Digitālā avīze – 55 eiro 12 mēnešiem
Latviešu organizāciju un privāto sludinājumu
maksā GBP 3,50 (EUR 6) par 10 mm augstu
vienslejiģā platumā aizņemtu telpu. Sēru sludi-
nājumi (10,6 cm x 7 cm) GBP 45. Zviedrijā –
SEK 600.

Komerālie sludinājumi €7 (EUR 12) par 1 sejas cm.
Atlaides atkārtotām reklāmām.

Ar autora vārdu, iniciāļiem vai segvārdu para-
skritos rakstos izteiktās domas nav katrā ziņā arī
redakcijas domas. Par līdzstrādnieku honorāriem
nepieciešama iepriekšēja vienošanās. Par publi-
kācijās minēto faktu precizitāti atbild autors.

BRĪVĀ LATVIJA

Latvian Weekly Newspaper

published by the Latvian Publishers Association,
Gertrudes iela 27, Rīga, LV-1011, Latvia

Iespiests: SIA EŅEKO, Rīga

SPORTS

SPORTS

SPORTS

AR PORZIŅĀ LATVIJAS BASKETBOLA IZLASE SĀK CEĻU UZ EURO BASKET 2017

17. jūlijā Latvijas vīriešu basketbola izlase Ainara Bagatska vadībā ar Kristapu Porziņģi priekšgalā sākusi gatavošanos šāgada Eiropas meistarsacīkšu finālturnīram, kas augusta beigās un septembrā sākmā risināsies Turcijā. Pirmajā treniņā Bagatska rīcībā bija 14 basketbolisti – komandas kapteinis Jānis Blūms, Kristaps Porziņģis, Kristaps Janičenoks, Dāvis Lejasmeiers, Aigars Šķēle, Artūrs Ausējs, Žanis Peiners, Jānis Bērziņš, Ojārs Siliņš, Rolands Šmits, Andrejs Gražulis, Mārtiņš Meiers, Ilja Gromovs un Klāvs Čavars.

Sākas treniņi ar lielām cerībām...

Tuvāko nedēļu laikā komandai vēl pievienosies Dāvis Bertāns, Dairis Bertāns, Jānis Strēlnieks un Jānis Timma. Vēl paplašinātajā kandidātu sarakstā bija Anžejs Pasečņiks, kurš pagājušajā nedēļā izlēma atteikties valsts dienai šajā vasarā. Paplašinātajā sarakstā bija arī Ingus Jakovičs, Kaspars Bērziņš un Rolands Freimanis. Kā skaidroja Bagatskis, tad Jakovičs esot pats piezvanījis un vēlējis šajā vasarā individuāli gatavoties jaunajai sezonai, savukārt Bērziņš un Freimanis varētu tikt izsaukti tikai nepieciešamības gadījumā.

PIESAKĀS PASAULES MEISTARSACĪKSTĒM

Latvijas tāllēcējai **Laumai Grīvai** sacensībās Slovēnijā pietrūka tikai trīs centimetri līdz pasaules meistarsacīkšu normatīva izpildīšanai. Grīva labākajā mēģinājumā aizlēca 6,72 metrus tālu, kas ir 32 gadus vecās sportistes šīs sezonas labākais rezultāts.

Lai arī līdz pasaules meistarsacīkšu normatīvam, kas ir 6,75 metri, Grīvai pietrūka trīs centimetri, viņa var reāli cerēt uz dalību planētas meistarsacīkstēs, jo pagaidām nepieciešamos kritērijus izpildījušas tikai 15 sportistes, lai gan sacensības paredz 32 dalībnieču piedalīšanos. Vēlāk iespēju piedalīties pasaules meistarsacīkstēs iegūs nākamo labāko rezultātu īpašnieces, bet Grīvas rezultāts pašlaik ir dalīts 21. labākais pasaulē. Trešo vietu sacensībās Slovēnijā izcīnīja Laumas māsa Māra Grīva – 6,29 m.

*
Latvijas šķēpmetējs **Rolands Štrobenders** Latvijas Vieglatlētikas savienības (LVS) *Sportland* kausa izcīņas posmā Jelgavā laboja personīgo rekordu un izpildīja pasaules meistarsacīkšu kvalifikācijas normatīvu.

Štrobenders, kurš pirms diviem gadiem debitēja pasaules meistarsacīkstēs, bet pērn piedalījās Rio-dežaneiro Olimpiskajās spēlēs, labākajā metienā sasniedza 83,42 metrus. Savu personīgo rekordu, ko iepriekš bija sasniedzis 2015. gadā *Rīgas kausu* sacensībās, viņš laboja par pieciem centimetriem. Pasaules meistarsacīkšu normatīvs ir 83,00 metri, tāpēc Štrobenders tagad varēs startēt augustā Londonā planētas meistarsacīkstēs.

PARAOLIMPIEŠU SPĒLĒS – BAGĀTĪGS MEDAĻU BIRUMS!

Londonā risinājās pasaules meistarsacīkstes paraolimpiēšiem. Latvijas sportisti kārtējo reizi guva bagātīgu medaļu ražu – četras

Diāna Dadzīte

zelta un vienu sudraba. Visvairāk augstākā kaluma to ir **Diānai Dadzītei**. Viņa startēja lodes grūšanā, diska mešanā un šķēpa mešanā – un visās šajās disciplīnās izcīnīja uzvaru.

Diānas Dadzītes trijām vēl vienu augstākā kaluma godalgu pievienoja **Dmitrijs Silovs**, pirmo reizi kļūstot par pasaules čempionu.

Dmitrijs Silovs // Foto: Romualds Vambuts

Silovs, sacenšoties F37 medicīnas grupā, labākajā mēģinājumā šķēpu raidīja 55,89 m tālu, kas ir jauns sportista personīgais rekords. Viņa sasniegtais rezultāts ir arī jauns pasaules meistarsacīkšu rekords. Tikai viens no sešiem Silova metieniem lidoja tuvāk par 50 metriem, bet tālāko raidījumu viņš veica trešajā mēģinājumā. Silovs startēja arī lodes grūšanā F37 medicīniskajā grupā, labākajā mēģinājumā sasniedza 12,81 m, izcīnot piekto vietu.

Sudraba godalgu diska mešanā izcīnīja **Aigars Apinis**, bija ļoti tuvu zelta iegūšanai. Startējot medicīnas grupā F52, pēc pirmajam trim metienu serijām ar rezultātu 20,94 metri bija līderis, tuvākos sekotājus apsteidzot par pusotru metru.

Aigars Apinis

Turpinājumā Apinim rezultātu izdevās uzlabot līdz 21,95 metriem, kas tobrīd bija pasaules meistarsacīkšu rekords, tomēr ar ceturto metienu viņu apsteidza brazīlietis Andrē Roša – 23,86 m.

Edgars Bergs izcīnīja ceturto vietu lodes grūšanā.

LABS CEĻAVĒJŠ BURĀS

Latvijas olimpiskā burātāja **Keitija Bircule** Francijā izcīnīja bronzas medaļu pasaules meistarsacīkstēs vindsērfingā *Techno293* klasē.

Latvijas sportiste dāmu konkurencē 11 braucienos tika pie 114 punktiem. Par pasaules čempioni ar 97 punktiem kļuva japāniete Mika Jamauči. Dāmu konkurencē startēja četras dalībnieces.

Open grupā, kopējā vērtējumā ar vīriešiem, Bircule ieņēma 16. vietu 22 dalībnieku konkurencē. Vīriešiem uzvaru izcīnīja japānis Ivasaki Juta. “Dažādi apstākļi un tikpat dažādi braucieni. Krastā sēdēšanas bija daudz, bet to kompensēja pēdējās sacensību dienas četri braucieni, kas notika neticami ātri. Patikamas sajūtas un prieks par padarīto, jo iegūta trešā vieta “pasaules meistarsacīkstēs,” sociālā tīklā *Instagram* savā kontā pēc sacensībām rakstīja Bircule.

LAURIM STRAUTMANIM – BRONZA

Latvijas šāvējs **Lauris Strautmanis** Azerbaidžānā izcīnīja bronzas medaļu Eiropas meistarsacīkstēs 50 metru distancē šaušanā ar pistoli. Strautmanis finālā tika pie 208,7 punktiem.

Par čempionu ar 230,5 punktiem tika kronēts ukraiņis Pavlo Korostilovs, bet otro vietu ar 208,7 punktiem izcīnīja serbs Mikečs Damirs. Finālā Strautmanis pēc divām serijām bija trešais, arī izslēgšanas kārtās nosargāja vietu uz goda pjedestāla.

MAIRIS BRIEDIS PIEDALĀS LABDARĪBAS AKCIJĀ

Ar mērķi palīdzēt nodrošināt sporta nometni bērniem bāreņiem, bērniem ar īpašām vajadzī-

bām un bērniem no sociāli mazaisārgātām ģimenēm tehnoloģiju zīmols *Garmin* kopīgi ar bokseri Mairi Briedi izziņo labdarības izsoli. Tā ir iespēja augstākās summas solitājam no Latvijas spēcīgākā boksera rokām saņemt **viņa personīgo GPS multisporta viedpulksteni Fenix 3 ar autografu**, vienlaikus atbalstot bērnu iespēju pievērsties sportam. Visa naudas summa, kas tiks iegūta šai nosolījumā, nonāks Latvijas Bērnu bāreņu fonda rīcībā sporta nometnes organizēšanai.

*
Mairis Briedis Pasaules boksa serijas turnīra ceturtdaļfināla dueļā ar Kubas bokseri Maiku Peresu aizvadījis 30. septembrī *Arēnā Rīga*, vēstī turnīra rīkotāji. Kā zināms, vēsturē nebija šādu astoņi labākie pirmā smagā svara bokseri izslēgšanas sacensību formātā cīnīties ne tikai par leģendārā Muhameda Ali vārdā nosauktu balvu, bet arī par Pasaules Boksa padomes (*WBC*), Pasaules Boksa organizācijas (*WBO*), Starptautiskās Boksa federācijas (*IBF*) un Pasaules Boksa asociācijas (*WBA*) čempionu jostām. Montekarlo tika noteikti ceturtdaļfināla pretinieki. Šī brīža *WBC* čempionam Briedim tika piešķirts trešais numurs un viņš sev pretiniekos izvēlējās Peresu.

DAŽOS VĀRDOS

- Latvijas burātājs **Jānis Lakstīgala** Polijā izcīnīja bronzas medaļu Eiropas meistarsacīkstēs paraburāšanā, startējot 2,4 metru sacīkšu laivu klasē. Līdz šim neviens Latvijas paraburātājs Eiropas meistarsacīkstēs pie medaļas nebija ticis.

- Latvijas sieviešu lakrosa izlase** izcīnījusi 17. vietu Anglijā notiekošajā Pasaules kausā. Latvijas lakrosistes spēlēja par 17. vietu ar rezultātu 10:9 (4:6) pārspēja Honkongas pārstāves.

- Latvijas basketbola tiesnesis **Arnis Ozols** pēc 12 gadu pārtraukuma saņēmis nozīmējumu uz Eiropas meistarsacīkšu finālturnīru. Ozols būs vienīgais Latvijas tiesnesis šī gada Eiropas meistarsacīkstēs.

P. Karlsons

PAZIŅOJUMI

VĀCIJA

Minhenes Latviešu luterāņu draudze ielūdz uz Reformācijas 500. gadu jubilejai veltītu mūzikālo lasījumu “Lutera kundze” 30. jūlijā, plkst. 12 Minchenē, *Augustinum Neufriedenheim* Simeona baznīcā, *Stiftsbogen 74, 81375 München*.

Lasījums būs latviešu un vācu valodā, piedaloties mācītājam Dr. Ilzei Kežberei-Hārle, prof. Dr. *Wilfried Hārle*, Dr. *Anja Koller* un *Eva-Maria Weiß*, M. A. Pēc dievkalpojuma draudzes sadrau-

dzība tuvējā kafejnīcā. Mīļi aicināti gan latvieši, gan vācieši ar radiem un draugiem no tuvienes un tālienes!

ZVIEDRIJA

Latviešu Pensionāru apvienība (LPA) ielūdz otrdien, 29. augustā, uz izbraucieni ar kuģi uz *Fjäderholmarnas* saliņu ārpus Stokholmas. Kuģītis (*Fjäderholmslinjen*) atiet plkst. 11 no krastmalas, *Skeppsbron*, tuvu *Slussen*. Tikšanās plkst. 10.40. Pārbraukšana ir apm. 30 min. LPA sedz biļeti turp un atpakaļ. Lenčs

plkst. 12 restorānā *Rökeriet*, dienas piedāvājums sākot ar 95 kr. (maksā pats). Pastaigā pa saliņu varēs apskatīt izstādes un amatnieku darbnīcas. Pēc pāris stundām atgriešanās Stokholmā. Satiksmē: Par *Skeppsbron* brauc busu līnijā (piem., nr. 2, 53, 57), pietātnē *Räntmästartrappan*, T-vilciens, pietātnē *Slussen*, pēc tam pastaiga apm. 300 m gar krastmalu. Pietiekšanās līdz 28. augustam pie *Mudites Hoogland Krastas*, *mudite_hk@hotmail.com*, tel. 08 752633, mobiltel. 073 0972606. Visi laipni aicināti piedalīties! LPA valde

Latviešu Pensionāru apvienība (LPA) un Maira *Rydström* (agrāk rīkojusi sēnu izstādes) ielūdz svētdien, 3. septembrī, plkst. 13.30 apskatīt *Naturhistoriska Riksmuséets* gadskārtējo sēnu izstādi. Ieeja brīva. Tikšanās pie ieejas plkst. 13.20. Pēc izstādes apskates kafija un pārrunas par latviešu un zviedru sēnu parašām. Satiksmē: Bus nr. 50, pietātnē *Naturhistoriska Riksmuséet*, T-vilciens, pietātnē *Universitet*, pastaiga apm. 300 m līdz mūzejam. Pietiekšanās līdz 1. septembrim pie *Mudites Hoogland Krastas*, *mudite_hk@hotmail.com*,

tel. 08 7526334, jeb mobiltel. 073 0972606. Visi laipni aicināti! Labprāt ņemiet līdz pašu sēnes. LPA valde un Maira *Rydström*. ***

Latviešu bērnu vasaras nometnes Ēlandē rīkotāji aicina ģimenes ar bērniem pieteikties dalībai šīs vasaras nometnē, kuŗa notiks Ēlandē, Sandbijā, no 2017. gada 7. līdz 17. augustam. Nometne paredzēta 6 – 11 gadus jauniem bērniem un viņu vecākiem. Plašāka informācija un saziņa ar nometnes rīkotājiem nometnes mājaslapā www.facebook.com/LatviesuBernuNometneElande